PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 35 (7529)

TRST, sreda, 11. februarja 1970

V OZRAČJU NASPROTSTEV MED DEMOKRISTJANI

Drugi dan posvetovanj Saragata o rešitvi zapletene vladne krize

Danes so na vrsti posvetovanja z načelniki parlamentarnih skupin
Odločno nasprotovanje KPI za obnovitev štiristranske vlade

RIM, 10. — Drugi dan posvetovanj predsednika republike Saragata ni prinesel pomembnejših novosti, ki jih pričakujejo jutri, ko bodo na vrsti načelniki vseh skupin v poslanski zbornici in v senatu. Jutri bo prišlo do odločilnih posvetovanj in nato morda v četrtek do imenovanja kandidata za sestavo nove vlade. Možno pa je seveda tudi, da bo predsednik Saragat odločil, da so potrebna še nova posvetovanja, saj je možnosti več in položaj tudi dokaj zapleten.

Predsednik republike je ob 10. uri sprejel bivšega predsednika poslanske zbornice Bucciarelli Duccija, ki je po razgovoru izjavil, da je politični položaj dovolj zapleten tako, da ne bo mogoče naglo rešiti krize in da bo reševanje tudi precej živahno.

Senatorja Parrija je Saragat sprejel v njegovi dvojni funkciji: kot bivšega predsednika vlade in kot načelnika skupine neodvisnih senatorjev. Parri je izjavil, da ima ta kriza nekatere značilnosti, ki so zaskrbljujoče. Gre za improvizacijo, za izredno izsiljevanje kot tudi za postopek, ko se je vse reševalo «na vrhu» in torej za kulisami. Na ta način se poglablja razdalja med po-

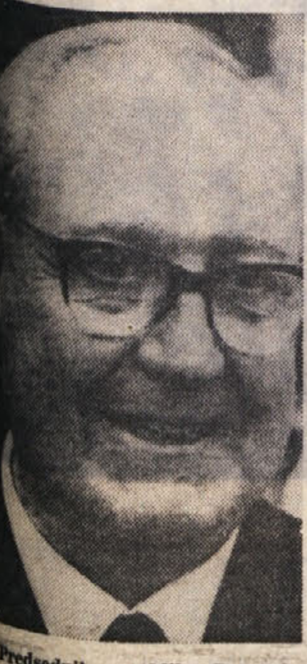

Predsednik republike Saragat

slanimi krogi in ljudmi, pa čeprav je treba podčrtati obsežno zakonodajno delo parlamenta, ki ga bodo sedaj škodljivo prekinili. Na ta način se podpihuje mladinsko oporekanje, saj se mladinci sprašujejo, čemu služi parlament in moderna demokracija, če pada na raven običajnega klientelizma. Zaradi tega tudi ne vidi resničnih razlogov za krizo enobarvne vlade, za katero se trdi, da je šibka in katero naj zamenja prepirajoča se štiribarvna vlada. Parri je tudi počrtal neposredno odgovornost KD in njeno nesposobnost, da bi se odločila in ki tako objektivno grozi s predhodnimi volitvami, ki bi bile v resnici zelo škodljive za prihodnost države.

Saragat je nato sprejel bivšega predsednika vlade Pello, ki ni hotel dati nobene izjave, ob 16. uri pa bivšega predsednika vlade Scelbo in nato bivšega predsednika vlade Moro, ki prav tako nista hotela ničesar povedati. Končno je današnji del posvetovanj Saragat zaključil, ko je obiskal na njegovem domu bivšega predsednika republike Segnija.

Jutri bo ob 10. uri Saragat najprej sprejel načelnika skupine KPI v poslanski zbornici Ingraa ter podpredsednika komunistične stranke v senatu Perno, saj je že včeraj sprejel predsednika te skupine Terracinija v svojstvu bivšega predsednika ustavodajne skupščine. Ob 11. uri sta bila na vrsti poslanec Andreotti in senator Spagnoli načelnika parlamentarne skupine KD, ob 12. uri pa poslanec Malagodi in senator Bergamasco za skupino PLI. Posvetovanja se bodo nadaljevala popoldne, ko bo ob 16. uri najprej predsednik republike sprejel poslanca De Marzia in senatorja Nencionija za MSI, ob 17. uri poslanca Giolittija in senatorja Pierracinija za PSI, ob 18. uri poslanca Ceravolo in senatorja Valorija za PSIUP, ob 19. uri poslanca Orlandija in senatorja Schietromo za PSU in končno poslanca Covellija za parlamentarno skupino PDIUM.

V poslanski zbornici in v senatu sta bili danes dve kratki formalni seji, na katerih so prečitali sporočilo, ki ga je v soboto poslal parlamentu predsednik vlade Rumor, s katerim je najavil odstop svoje vlade. V poslanski zbornici sta proti načinu vladne krize, češ da ni demokratičen, protestirala Malagodi za PLI in De Marzio za MSI, v senatu pa ni bilo nobene razprave. Poslanska zbornica in senat sta v skladu z običajno ustavno prakso prekinila z delom, dokler vladna kriza ne bo rešena.

Včeraj smo poročali o notranjih polemikah v demokristjanskih skupinah zaradi kandidiranja Rumorja za mandatarja za sestavo nove vlade. V senatu so namreč nakazali na seji odbora te skupine kot kandidata samo Rumorja, v poslanski zbornici pa poleg njega še Fanfanija, Mora in Colomba. Sedaj je prišlo do protestov in so demokristjanski krogi v senatu izrazili «presenečenje o vesti», da je skupina KD v poslanski zbornici vključila med kandidate tudi senatorja Fanfanija, katerega o tem prej ni obvestila in ga ni vprašala, če na to pristane.

Danes se je sestalo tajništvo PSU, prisotni pa so bili tudi načelniki parlamentarnih skupin. Razpravljali so o stališču, ki ga bosta načelnika izrekla jutri predsedniku republike in o katerem se bosta jutri dopoldne podrobneje dogovorili še obe parlamentarni skupini. Vendar pa so že danes poluradno izjavili, da ni nobenega dvoma, da bo PSU potrdila svoje zaupanje dosedanjemu predsedniku vlade Rumorju.

Danes so se na sedežu PSI sestali tajnik stranke De Martino, njegov namestnik Mancini in načelnika obeh parlamentarnih skupin Pieraccini in Giolitti. Sestanek je v zvezi s sestankom, ki bo jutri ob 10. uri, ko se sestane vodstvena skupina PSI v senatu in kasneje vodstvena skupina PSI v poslanski zbornici.

Generalni tajnik KP Italije Luigi Longo je danes predsedoval seji vodstva KPI, na kateri je njegov namestnik Berlinguer poročal «o političnem položaju in političnih perspektivah po ostavki Rumorjeve vlade». Vodstvo KPI je podčrtalo odločno negativno mnenje glede predloga za sestavo štiristranske vlade, ki ima značaj konservativne operacije in ki je v ostrem nasprotju s stališči delavcev ter ljudskih množic. Vodstvo KPI potrjuje voljo in obvezo komunistov, da bodo postavili vse možne zapreke poskusu ustvarjanja štiristranske vlade, saj Italija potrebuje drugačno vlado, ki bo usmerjena na levo tako glede svojega programa, kot tudi glede svoje strukture.

Brutalni napad na sedež KPI v Rimu

RIM, 10. — Danes je v Rimu prišlo do brutalnega napada na sedež KPI v Ul. Balduina. Skupina kakih petnajst mladeničev je izkoristila pustno ozračje in so se v pustnih maskah približali sedežu KPI. Sedem od njih je vdrlo v sedež, v katerem so bile tisti trenutek tri osebe. Dvema je uspelo zbežati v neko sobo, kjer so se zaklenili. Mladeniči, oboroženi z železnimi palicami in pendreki pa so navalili na 46-letnega Marcella Agrilleja ter zverinsko kričali «Novi red razbija glave». Argilija so večkrat udarili po glavi in ga ranili. Nato so razbili opremo in so brez sledu izginili, še preden je prispela policija. Ranjenega Argilleja so odpeljali v bolnišnico «Gemelli».

LA VALLETTA, 10. — Danes so v Malti sporočili, da bodo organizirali komunistično partijo, ki se bo nazvala «malteški proletariat» in ki ima v programu vzgojo ljudstva po načelih znanstvenega socializma na osnovi marksizma-leninizma. Niso sporočili, če se bo nova partija udeležila volitev, ki so predvidene čez eno leto.

EDEN MRTEV IN 13 RANJENIH NA LETALIŠČU V MUENCHNU

PALESTINSKI KOMANDOSI SO NAPADLI POTNIKE IZRAELSKEGA LETALA

Pri napadu je prišlo do streljanja med policijo in komandosi - Med ranjenimi sta tudi dva atentatorja - Napad je bil baje izvršen proti sinu Moshe Dayana, ki je bil med potniki

MÜNCHEN, 10. — Danes ob 13. uri je skupina palestinskih komandosov s samokresi in bombami napadla na münchenskem letališču avtobus, ki je vozil izraelske potnike na izraelsko letalo, ki je čakalo, da odleti v London. Pri napadu je bila ena oseba mrtva in 13 ranjenih. Med ranjenimi sta tudi poveljnik in inženir izraelskega letala.

Takoj po prvi eksploziji bombe je prišlo do streljanja med člani krajevne policije in nekaterimi gverilci, ki so bili v čakalnici letališča. To je že osmi atentat palestinskih gverilcev na izraelska potniška letala družbe «El Al».

Glasnik bonske vlade Ahlers je na tiskovni konferenci v Bonnu ostro obsodil atentat. Med atentatom je bilo na munchenskem letališču zlasti pa v čakalnici letališča, kjer je prišlo do streljanja, mnogo ljudi.

Po eksploziji prve bombe v avtobusu, sta eksplodirali še drugi dve bombi, ki sta ju vrgli gverilci v prostoru, ki je namenjen za prehod potnikov, medtem ko je policija začela streljati na atentatorje. Policija je sporočila, da sta bila oba atentatorja, ki sta vrgla bombi, ranjena in da so ju identificirali za arabca. Ranjena atentatorja sta v neki mestni kliniki.

Eksplozija bomb in streljanje je povzročilo paniko med potniki. Bavarska policija je prepričana, da so arabski gverilci izvršili atentat na avtobus izraelskih potnikov, ker je bil med njimi tudi sin Moshe Dayana. Nemške zvezne oblasti so bile predhodno obveščene, da bo Asaf Dayan potoval skozi München v London.

V Tel Avivu so takoj po atentatu sporočili, da je bil sin Moshe Dayana, Asaf Dayan med potniki izraelskega letala družbe «El Al», ki je čakal na vzletišču, da nadaljuje pot proti Londonu. Tudi načelnik policije v Münchnu je pojasnil, da je bil gotovo Asaf Dayan tarča atentata in potrdil, da ni bil ranjen. Hkrati je policijski načelnik povedal, da baje Asaf Dayan ne bo mogel nadaljevati poti v London, ker bo moral ostati trenutno v Münchnu kot priča v zvezi z atentatom. Predstavnik izraelske letalske družbe «El Al» je danes sporočil, da letalo, ki bi moralo odpotovati v London, se bo danes zvečer vrnilo v Tel Aviv.

Pozno zvečer je bavarski notranji minister sporočil, da je policija aretirala tri osebe osumljene sodelovanja pri atentatu na munchenskem letališču. Proti dvema, je poudaril minister, ima policija dovolj dokazov, da so sodelovali pri atentatu proti izraelskemu letalu. Eden od atentatorjev je bil hudo ranjen v roko in so ga v bolnišnici operirali. Minister meni, da je pri atentatu sodelovala še ena oseba, ki je vrgla bombo in streljala proti policiji. Eden od policistov je bil v spopadu z gverilci ranjen.

Načelnik policije v Münchnu je nocoj podrobno obrazložil, kako je prišlo do atentata. Potrdil je, da je ob 13. uri tranzitno potovalo skozi münchensko letališče 19 izraelskih potnikov. Iz čakalnice so se potniki z malim avtobusom peljali proti vzletišču, kjer je čakalo letalo, da jih odpelje v London. Policijski načelnik je pojasnil, da tri ali štiri osebe so se pomešale med potnike. Te so baje malo prej prispele na letališče v München z nekim sirskim letalom. Nekaj sto metrov pred tranzitno postajo je neki moški s samokresom v rokah ustavil avtobus in prisilil šoferja, da je odprl vrata avtobusa. Izraelski piloti, ki so bili v vozilu, so skušali zadržati teroriste in jim preprečiti, da bi izvršili svoj načrt. Toda moškemu, ki je ustavil avtobus, je uspelo vreči bombo v vozilo. Skoraj v istem trenutku sta v letališki postaji eksplodirali dve drugi bombi. Kot smo že omenili, je bila pri atentatu ena oseba ubita in 13 oseb ranjenih, med katerimi so en policijski agent in dva terorista, ki so ju odpeljali v bolnišnico in ju že zaslišali. Policija pa še ni mogla ugotoviti njunega državljanstva.

Kot poročajo iz Bonna, je to najhujši atentat v Zahodni Nemčiji, odkar se je zaostrila vojna na Bližnjem vzhodu.

Demokratična ljudska fronta za osvoboditev Palestine je nocoj v Amanu sporočila, da so člani njene organizacije izvršili napad na izraelske potnike v Münchnu. Po drugi strani pa si lasti očetovstvo nad atentatom Akcijsko gibanje za osvoboditev Palestine. Tudi ta organizacija je v Amanu objavila poročilo, v katerem pojasnjuje, «da so gverilci, člani posebne enote, izvršili to operacijo».

V Tel Avivu je izraelska letalska družba «El Al» danes izjavila, «da noben arabski teroristični atentat ne bo preprečil izvajanja njenega programa». Predstavnik družbe je izjavil, da se bodo poleti njenih letal redno vršili in da se družba ne bo ustrašila napadov na njena letala.

POLOŽAJ NA BLIŽNJEM VZHODU

V Kairu ugodno ocenjujejo sklepe malega arabskega vrha

Po šestdnevni vojni sestreljenih 137 izraelskih letal

KAIRO, 10. — Egiptovski listi obširno komentirajo sklepe malega arabskega vrha, ki se je včeraj zaključil v Kairu. Listi predvsem poudarjajo sklep, da bodo Arabci nadaljevali vojno do osvoboditve poslednjega koščka arabske zemlje in do dokončne rešitve palestinskega vprašanja. Poleg tega pa dajejo veliko važnost izjavi, da se bodo Arabci uprli nadaljnjemu izkoriščevanju svojega bogastva in da se odpravijo zadnji ostanki kolonializma.

Med tem pa zahodni opazovalci v Kairu menijo, da je zaključno poročilo malega arabskega vrha precej umirjeno, kar naj bi dokazovalo, da na tem sestanku niso bili sprejeti sklepi, ki so jih nekateri pričakovali. V teh krogih poudarjajo, da se je večina arabskih predstavnikov odločila za zmerno politiko zlasti do ZDA, ki nosijo veliko odgovornost za dogodke na Bližnjem vzhodu s podporo Izraelu. Večina je torej za to, ugotavljajo v omenjenih krogih, da se opozori Washington, naj spremeni svojo politiko, da ne bo izgubil še tiste simpatije in koristi, ki jih uživa in ima v arabskem svetu. Po drugi strani pa ugotavljajo, da so predstavniki petih arabskih držav, ki so neposredno v spopadu z Izraelom, v svojem zaključnem poročilu omenili tudi nedavno mednarodno parlamentarno konferenco v Kairu, ter da iščejo pri narodih, ki si želijo mir, podporo, da se zaduši izraelska agresija in vzpostavita na Bližnjem vzhodu pravica in mir.

Bejrutski list «Al Nahar» je danes objavil članek svojega posebnega dopisnika v Kairu, v katerem je rečeno, da je jordanski kralj Husein na konferenci zavrnil ponudbe ostalih arabskih voditeljev, da bi s svojimi silami okrepili jordansko letalstvo. List piše, da so se na zahtevo Huseina dogovorili, da bo Jordanija pripravila seznam lovcev in bombnikov, ki jih potrebuje in da bo predsednik Naser posredoval, da bo Jordanija ta letala dobila od Sovjetske zveze. List poudarja, da je Moskva pripravljena sprejeti to jordansko zahtevo, če jo bo podprl predsednik Naser. Glede pilotov za nova sovjetska letala pa Jordanija, ugotavlja list, si ne dela preglavic. V Jordaniji so pakistanski piloti, ki so že izurjeni za upravljanje sovjetskih letal «Mig».

V Kairu so sporočili, da je egiptovsko letalstvo in protiletalska zaščita od znamenite šestdnevne vojne do danes sestrelili 137 izraelskih letal.

Na arabsko - izraelskih bojiščih pa je bilo danes bolj mirno, čeprav je prišlo do nekaj spopadov ob Sueškem prekopu in do manjšega spopada na izraelsko - jordanski meji. Poleg tega pa so izraelska letala, kot poročajo iz Tel Aviva, danes napadla egiptovske topniške postojanke na vzhodnem področju Sueškega prekopa. To vest so potrdili tudi v Kairu, kjer so hkrati sporočili, da je egiptovsko protiletalsko topništvo preprečilo, da bi izraelska letala napravila večjo škodo.

Srečanje med predsednikom ZIS in tujimi časnikarji v Beogradu

BEOGRAD, 10. — Dopisniki tujih listov in radiopostaj, akreditiranih pri zveznem izvršnem svetu so priredili nocoj v klubu književnikov v Beogradu večerjo v čast predsednika zveznega izvršnega sveta Mitje Ribičiča. Pred večerjo je Ribičič v razgovoru s tujimi novinarji odgovoril na številna njihova notranjepolitična, zunanjepolitična in gospodarska vprašanja.

Na večerji, ki je potekla v prisrčnem ozračju, so bili tudi zvezni tajnik za informacije Mirko Ostojić, njegov pomočnik Enver Humo, načelnik uprave za tisk državnega tajništva za zunanje zadeve Dragoljub Vujica in drugi.

MOSKVA, 10. — Danes je prispel v sovjetsko prestolnico Yasser Arafat, ki vodi arabsko organizacijo za osvoboditev Palestine. Sovjetska agencija TASS objavlja to vest in pravi, da je do obiska prišlo na sovjetsko vabilo, ki izraža solidarnost z afro-azijskimi državami.

Seja komisije za mednarodne odnose pri skupščini SRS

Posebej so obravnavali italijansko-jugoslovanske odnose

LJUBLJANA, 10. — Na dopoldanski seji komisije za mednarodne odnose pri republiški skupščini so razpravljali o nekaterih vprašanjih notranje in zunanje politike Italije. Posebej so se zadržali ob sedanjih političnih in gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in Italijo. Poudarili so pozitivni razvoj jugoslovansko - italijanskih odnosov, ki omogoča tudi postopno urejanje še vseh odprtih vprašanj in med njimi tudi slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Seji so prisostvovali tudi jugoslovanski diplomatski predstavniki iz Italije, na čelu z veleposlanikom Srdjanom Prico, ki je včeraj obiskal tudi Gorico in Koper, jutri pa se bo pogovarjal še s predsednikom republiškega izvršnega sveta Stanetom Kavčičem in sekretarjem centralnega komiteja Zveze komunistov.

Mitja Ribičič bo obiskal SZ

BEOGRAD, 10. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je sprejel danes sovjetskega veleposlanika Ivana Benediktova, ki mu je izročil vabilo predsednika ministrskega sveta Sovjetske zveze Kosigina, naj letos pride na uradni obisk v Sovjetsko zvezo. Mitja Ribičič je načeloma sprejel to vabilo, datum obiska pa bo naknadno določen.

Izraelski vojaki utrjujejo svoje položaje na gričevju Golan, kjer je prišlo v preteklih dneh do hudih spopadov s sirsko vojsko

URADNI RAZGOVORI MED TITOM IN ETIOPSKIM CESARJEM

Poudarjena vloga neuvrščenih za ohranitev svetovnega miru

Obojestranska želja po povečanju medsebojnega sodelovanja - Potrjen sestanek med Titom in Rogersom

(Od našega dopisnika)

ADIS ABEBA, 9. — V glavnem mestu Etiopije so se danes dopoldne pričeli politični razgovori med državnima delegacijama Jugoslavije in Etiopije pod vodstvom predsednika Tita in cesarja Haileja Selasieja. V enoinpolurnem razgovoru sta delegaciji izmenjali poglede o aktualnih mednarodnih in dvostranskih vprašanjih. Na predlog cesarja Haileja Selasieja je predsednik Tito najprej prikazal poglede Jugoslavije o najpomembnejših mednarodnih vprašanjih in seznanil Haileja Selasieja s cilji svojega potovanja po afriških deželah. Ob tej priložnosti je Tito prikazal svoje mišljenje tudi o krizi na Bližnjem vzhodu in v Vietnamu ter izrazil mišljenje, da bi neuvrščene države morale nuditi širšo podporo narodom, ki se bore za neodvisnost in svobodo. V razgovoru je obojestransko ugotovljeno, da je razvoj dogodkov na Bližnjem vzhodu prispel do kritične točke, ko je potrebno storiti vse, da se izpolni resolucija varnostnega sveta 22. novembra 1967. Voditelja obeh držav sta, kot se je zvedelo, obsodila politiko kolonializma in rasne diskriminacije ter se zavzela za pospešen proces širjenja področja neodvisnosti v Afriki ter pospešenega razvoja nerazvitih področij. Poudarjeno je bilo, da bi jubilarno zasedanje svetovne organizacije moralo imeti delovni značaj, na katerem bi se vsestransko proučila najvažnejša mednarodna vprašanja, posebno položaj na Bližnjem vzhodu, vojna v Vietnamu, odnosi med razvitimi in nerazvitimi državami, razorožitev, dekolonizacija in druga. Tito in Haile Selasie sta se razgovarjala tudi o pripravah sestanka neuvrščenih na vrhu. Glede na to, da se predvideva, da bo do sestanka na vrhu neuvrščenih prišlo pred jubilejnim zasedanjem svetovne organizacije, sta obe strani izrazili mišljenje, da bi se na tem sestanku morala proučiti najaktualnejša vprašanja, ki se neposredno tičejo varovanja in stabilizacije svetovnega miru.

Etiopski cesar je s svoje strani posebej ugotovil, da obe državi enako gledata na najvažnejša mednarodna vprašanja in poudaril, da bi neuvrščene države morale tesnejše sodelovati tako v svetovni organizaciji kot izven nje. Kar se tiče Afrike je etiopski cesar opozoril na nevarnost pojava nove vrste kolonializma, katerega se poslužujejo bivše kolonialne sile. V obravnavanju dvostranskih vprašanj je bila z etiopske strani izrečena zahvala Jugoslaviji za njeno dosedanjo pomoč v preteklosti in poudarjeno, da gospodarski odnosi ne bi smeli zaostajati za političnim sodelovanjem.

Razgovori, ki se bodo nadaljevali tudi jutri, so potekali v duhu tradicionalnega prijateljstva med obema državama in voditeljema obeh držav, saj je to deseto srečanje med Titom in Hailejem Selasiejem. Etiopski cesar je namreč do sedaj šestkrat obiskal Jugoslavijo, medtem ko je predsednik Jugoslavije že četrtič v Etiopiji.

Predsednik Jugoslavije je včeraj pred odhodom iz Lusake na tiskovni konferenci izrazil zadovoljstvo nad zelo uspešnim obiskom v Zambiji, ki je po njegovih besedah presegel vsa pričakovanja. Tito je ponovno izrazil zaskrbljenost zaradi nevarnosti, ki jo predstavljajo v Afriki rasistični manjšinski režimi in ostanki kolonializma in izjavil, da je skrajni čas, da se ti anahronizmi likvidirajo. Tito je potrdil vest ameriškega tiska, da bo na željo vlade v Adis Abebi sprejel ameriškega državnega tajnika Rogersa, ki je na potovanju po afriških deželah. Na vprašanje kaj bo predmet razgovora z Rogersom, je Tito odvrnil, da je ameriška vlada zaprosila za ta sprejem in da je razgovor odvisen od tega, kar bo Rogers povedal.

Sinoči je bilo uradno sporočeno, da bo predsednik republike Jugoslavije Tito na vabilo predsednika Jomo Keniate s soprogo od 12. do 20. februarja uradno obiskal Kenijo.

B. BOŽIČ

PARIZ, 10. — Francoski obrambni minister Michel Debre in španski zunanji minister Lopez Bravo, ki je v teh dneh na obisku v Franciji, sta danes popoldne v Parizu podpisala protokol o sporazumu, ki predvideva, da bo Francija dobavila Španiji trideset letal tipa «Mirage III» za skupno vrednost 90 milijonov dolarjev. Prvih deset letal bo Francija izročila tekom letošnjega leta, drugih dvajset pa do leta 1972.

Danes sindikalna pogajanja z ENEL

Obravnavali bodo obnovitev delovne pogodbe

RIM, 10. — Sindikalne organizacije uslužbencev električnih podjetij FIDAE-CGIL, FLAEI-CISL in UILSP-UIL so sporočile po tajniku za delo poslancu Torrosu, da so takoj pripravljene na sedežu ministrstva pričeti s pogajanji za obnovitev delovne pogodbe za uslužbence ENEL, in občinskih električnih podjetij. Istočasno so tudi izrazili željo, da bi se prvi del pogajanj nanašal na konkretne predloge ENEL, pri čemer naj bi bili predstavniki ministrstva samo prisotni. Do pravih pogajanj in posredovanj ministrstva pa naj bi prišlo šele v drugi fazi.

Na osnovi tega odgovora je podtajnik Torros sklical pogajanja, ki se bodo pričela jutri ob 9.30 uri.

VARŠAVA, 10. — Sovjetski obrambni minister maršal Andrej Grečko je danes prispel na prijateljski obisk na vabilo poljskega obrambnega ministra Wojciecha Jaruzelskega.

V Moskvi četrti sestanek Bahr-Gromiko

Walter Scheel o odnosih z Vzhodom

MOSKVA, 10. — Zahodnonemški državni sekretar Egon Bahr se je danes v Moskvi že četrtič sestal s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom, s katerim je proučil možnost sklenitve dvostranske pogodbe o prepovedi uporabe sile v medsebojnih odnosih. Na razgovoru, ki je potekal v «dobrem delovnem vzdušju», sta bili prisotni tudi sovjetska in zahodnonemška delegacija.

Bolj kot današnjemu razgovoru pripisujejo politični opazovalci važnost dejstvu, da je bil zvečer Gromiko gost delegacije ZRN v zasebni residenci zahodnonemškega veleposlanika v sovjetski prestolnici Allardta. Gre namreč za prvi obisk visokega sovjetskega predstavnika na sedežu veleposlaništva ZRN po letu 1955, se pravi za časa Adenauerjevega obiska v SZ.

Državni sekretar Bahr je medtem še enkrat odložil svojo vrnitev v Bonn ter izjavil, da bo ostal v Moskvi, «dokler bo to potrebno».

Zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel je danes na sprejemu za diplomate Srednje in Južne Amerike v Bonnu izjavil, da se stališče SZ do Zvezne republike Nemčije «ni bistveno spremenilo». Scheel je povedal, da moskovski predstavniki še vedno vztrajajo pri priznanju «statusa quo» v Evropi, pri priznanju obstoječih meja v Evropi in predvsem meja Nemške demokratične republike ter pri priznanju Vzhodne Nemčije ter zahodnega Berlina kot posebne politične enote.

Glede odnosov med ZRN in Poljsko je zunanji minister dejal, da bo proces normalizacije dolgotrajen in nelahek. Tudi morebitna rešitev problema meje na Odri in Nisi, je še dejal Scheel, ne bo avtomatsko rešila vseh drugih številnih obstoječih vprašanj. Vsekakor pa hoče Bonn dokazati svojo dobro voljo in upa, da bo tudi druga stran pokazala razumevanje za stališče ZRN.

Iz Moskve še poročajo, da je SZ odgovorila danes na predlog zahodnih velesil za razgovore o izboljšanju položaja v Berlinu. Odgovor so izročili danes na sedežih ameriškega, britanskega in francoskega veleposlaništva v Moskvi. Vsebina sovjetskega odgovora ni znana.

STRAHOVITA NESREČA V SAVOJSKEM ZIMSKOŠPORTNEM SREDIŠČU VAL D'ISERE

Ogromen plaz svežega snega zgrmel v dolino 42 smrtnih žrtev, 26 oseb pa še pogrešajo

Žrtve je plaz presenetil med zajtrkovanjem v jedilnici chaleta, kjer so preživljali zimske počitnice francoski, nemški in belgijski mladinci

VAL D'ISERE, 10. — Ogromen plaz je danes zjutraj zgrmel s pomočja hriba «Dome» v Val d'Isere, znanem zimskošportnem središču v savojskem predelu Francije. Po še nepopolnih podatkih je izgubilo življenje 42 ljudi in tudi ranjencev je precej.

Plaz je zdrsnil v dolino ob 8.10 med hudo nevihto. Ogromna masa svežega pršiča, baje je bil plaz širok od 50 do 100 m, je zasula in tudi potegnila za seboj na cesti ustavljene avtomobile in nato zadela ob štirinadstropni chalet last ustanove, ko organizira počitnice na morju in v hribih za mladino do 25 let. «L'Union des centres de plein air». V teh središčih nudijo hotelske storitve Francozom, a tudi mladini, iz drugih držav, s katerimi je organizacija podpisala pogodbo.

Plaz je vdrl v jedilnico, kjer je bilo tedaj precej ljudi pri zajtrku. Pod snegom so ostali le tisti, ki so bili v jedilnici. Baje je bilo v poslopju okoli 250 gostov raznih narodnosti: 199 mladih, od katerih je bilo 20 Nemcev in 6 Belgijcev, ter kakih 50 smučarskih učiteljev, spremljevalcev, uslužbencev in upravno osebje.

Poslopje, ki ga je zajel plaz, je neke vrste chalet cementne konstrukcije, ki so ga zgradili pred štirimi ali petimi leti. Stoji na kraju, kjer ni bilo nikoli nevarnosti plazov. Masa snega je zadela ne samo chalet temveč tudi bližnji hotel «Les Lessieres», kjer pa, vsaj tako kaže, ni bilo žrtev.

Takoj po katastrofi je predsednik francoske republike naročil notranjemu ministru Raymondu Marcellinu, da osebno odide na kraj, prefekt savojskega departmaja pa je sprožil «načrt Orsec», ki stopi v veljavo ob zelo hudih katastrofah. Zato so mobilizirali vse vojaške in policijske sile v tem predelu Francije, ki so se vključile v reševalno akcijo. V akciji sodelujejo krajevne gorske reševalne ekipe, kakih deset zdravnikov, ki so bili tedaj v Val d'Iseru ter vojaki, ki so pripravljali vojaško smučarsko prvenstvo. Še žive osebe, ki so jih potegnili izpod snega, so takoj prenesli v zasilno ambulanto, ki so jo uredili v samem chaletu.

Zaradi slabega vremena poteka reševalna akcija in prihod pomoči iz drugih krajev zelo počasi. Spočetka je kazalo, da je malo žrtev, vendar bolj ko so izkopavali snežno gomoto, več trupel je prihajalo na plan. Reševalci se boje, da se bo število smrtnih žrtev še povečalo. Posebna skupina skuša ugotoviti, če je plaz potegnil za seboj tudi mimoidoče avtomobiliste.

Današnja je ena najhujših nesreč v gorah v zadnjih 20 letih. 12. januarja 1954. leta je kakih 200 oseb našlo smrt pod plazovi na Bavarskem, Tirolskem in v Švici, 15. maja 1965 pa je plaz zasul hotel v Garmischu v Nemčiji, kjer je bilo kakih 100 mrtvih.

V Val d'Isere, kamor je moč priti tako zaradi snežnega meteža kot zaradi prekinjenega prometa, le s težavo, obstaja možnost novih plazov. Zaradi tega je prefekt savojskega departmaja odredila takojšnjo evakuacijo otrok, ki so v zimskih kolonijah, in številnih turistov, ki so v hotelih in chaletih daleč od središča. Evakuacija poteka z vojaškimi tovornjaki, pred katerimi snežni plugi sproti čistijo edino prometno žilo.

Tragedija je bila bliskovita. Plaz, ki se je utrgal v višini 2800 metrov, je zdrsel po strmem in gladkem pobočju hriba Dome v dolino do ceste, ki pelje na Col de l'Iseran in je zgrmel do chaleta, pri čemer je razbil velika steklena okna in pokopal stotino mladih ljudi, ki so zajtrkovali.

«Bilo je nekaj po osmi uri» je izjavil neki fant, ki so ga rešili, «ko smo v jedilnici zaslišali grmenje plazu. Skušali so uiti na prosto, a je bilo prepozno. Sneg, ki je podiral stole in mize, nas je potiskal in nas pokopal. «Žrtve plazu so postali tisti, ki so zajtrkovali, medtem ko so se mladinci, ki so bili v gornjih nadstropjih, rešili in so se takoj lotili reševanja.

Trupla žrtev so položili na odrih v občinski šoli, ki so jo spremenili v mrtvašnico, medtem ko pošiljajo ranjence, pa čeprav s precejšnjo težavo, v Bourg Saint Maurice.

Kot vedno v podobnih primerih se že govori o odgovornostih. Okrajni načelnik kmetijskega nadzorništva v Chamberyju Boule je jasno obtožil odgovorne oblasti, da niso poskrbele za obrambo proti plazovom. Katastrofo, pa čeprav je ni bilo moč morda lokalizirati, so lahko predvidevali in pričakovali. To velja tudi za Tigne, kjer je pred dnevi plaz ubil štiri osebe. Obe središči živita v stalnem strahu pred plazovi in obrambna dela so v primerjavi z nevarnostjo minimalna.

Že decembra 1968. leta so ugotovili, da so ukrepi proti plazovom nezadostni in tudi dela, ki so jih z raznih strani zahtevali, so prav tako nezadostna. Postavili so le kakih 100 m «grabelj» (železni koli na cementnem podstavku), medtem ko bi jih potrebovali kilometre in kilometre.

Val d'Iserre, domovina najboljših francoskih smučarjev (Henri Oreiller, Jean Claude Killy, Marielle Goitschel itd.), spada med najbolj znana zimskošportna središča v Franciji. Je v višini 1850 m in ima kakih 30 hotelov ter številne chalete.

Ob 19. uri so uradno sporočili, da je 42 smrtnih žrtev, 26 oseb pa še pogrešajo. Zelo verjetno teh ne bodo mogli več rešiti, še posebno, ker je izkopavanje snega zaradi slabe vidljivosti izredno naporno.

Notranji minister Marcellin in minister za mladino in šport Comiti, ki sta hotela še nocoj priti v Val d'Isere, sta se morala ustaviti v Bourgu Saint Maurice. Ministra sta sklenila prenočiti v Chamberyju in jutri zjutraj oditi na kraj katastrofe.

Predsednik Saragat je danes poslal francoskemu predsedniku Pompidouju sožalno brzojavko, medtem ko je predsednik vlade Rumor izrekel sožalje ob katastrofi v Val d'Iseru francoskemu prvemu ministru Chaban-Delmasu.

Brodolom japonske trgovske ladje

YOKOHAMA, 10. — V današnjih prvih urah se je v Pacifičnem oceanu, kjer je divjala huda nevihta, potopila 34.000-tonska japonska tovorna ladja za prevažanje mineralov «California Maru». Šest članov posadke, ki so se vkrcali v rešilni čoln, pogrešajo, medtem ko je neka novozelandska ladja rešila 21 mornarjev. Zelo verjetno je kapitan izginil z ladjo.

NOVA SLED «SCOTLAND YARDA»

Policija obtožila dva brata umora ugrabljene Muriel McKay

Agenti še niso našli trupla umorjene ženske - Zanikana vest, da so ugrabitelji zgrešili osebo

LONDON, 10. — Danes je policija v Angliji uradno obtožila oba brata indijanskega izvora, ki so ju včeraj zaslišavali, umora 56-letne Muriel McKay. Brata sta 33-letni Arthur Hosein po poklicu krojač in 21-letni delavec Nizamodeen Hosein. Jutri bosta brata morala pred sodišče v Wimbledonu, od koder je bila Muriel McKay, žena podpredsednika založniške družbe «News of the World» doma. Vsekakor doslej policija še ni našla njenega trupla.

Gospa McKay, je bila avstralskega izvora in je izginila z doma pred poldrugim mesecem; doslej policija ni bila gotova, ali je ženska mrtva, upali so celo, da jo bodo našli še pri življenju. Obtožena brata se bosta morala pred sodniki zagovarjati tudi zaradi groženj, s katerimi sta hotela od Alexa Mc Kayja dobiti milijon funtov šterlingov.

Agenti «Scotland Yarda» so prišli na sled bratoma zaradi telefonskih pozivov, za katere so se neznanci posluževali neke telefonske celice na polju v Hertfordshiru. Agenti so s pomočjo gasilcev začeli preiskovati kmetijo obeh bratov, danes pa so besede neke priče povzročile, da so se policijske raziskave preselile v kraj «Sleepy Hollow» v Esexu.

Informacije zaradi katerih so se agenti preselili v Essex, je dala starejša vdova Rose Green, ki živi v bližini «Sleepy Hollowa». Ženska je povedala, da se je konec decembra sprehajala ob posestvu in opazila avtomobil, v katerem sta bila moški in plavolasa ženska. Avtomobil je počasi peljal po stranski poti po posestvu. Petnajst minut kasneje se je isti avtomobil vrnil po tej poti, vendar brez plavolaske, v njem je sedel le moški v sivi obleki, s sivim klobukom na glavi. Gospa je dodala, da bi se tega ne spomnila, če ne bi avtomobil skoraj povozil njenega psa. To verzijo je potrdilo tudi nekaj delavcev, ki so decembra delali ob robu ceste pri posestvu.

Posestvo služi sedaj za smetišče, na njem je majhna elektrarna, vodni rezervoar in mlaka. Policija preiskuje sedaj vsak kotiček tega posestva, čeprav še ni prenehala z iskanjem trupla Muriel McKay tudi na kmetiji «Rook Farm». Tu so agenti sondirali 40 metrov globok vodnjak, razbili nekaj sten in pregledali omaro z dvojnim dnom v bogato opremljenem stanovanju obeh bratov. Žena starejšega izmed obeh, Arthurja, je še vedno na farmi s svojimi otroci. Hosein je poročen s plavolaso žensko nemške narodnosti in ima dva otroka.

Danes zvečer je policija prepeljala obtoženca iz Kingstona v Wimbledon, kjer bosta jutri prišla pred sodnike, ki jima bodo uradno prebrali obtožbo.

Iz uradnih krogov so sporočili, da je vest, o zamenjavi osebe, bila neresnična. To se pravi, da ugrabitelji niso imeli namena odpeljati Ann Murdoch, kot je bilo rečeno, ampak so hoteli ugrabiti in so res odpeljali Muriel McKay.

OB VENEZUELSKI OBALI

24 žrtev brodoloma ribiške ladje

CARACAS, 10. — Med brodolomom ribiške ladje, ki se je potopila nedaleč od La Guaire ob venezuelski obali, je 24 oseb izgubilo življenje, tri pa so se rešile. Ti trije so se oprijeli razbitin ladje in so s pomočjo prenosnega radia prišli v stik s pomorskimi organi. Eden od preživelih, električar Fernando Gonzales, je javil, da je kapitan ladje, ki je skočil v morje, da bi rešil otroka, postal žrtev lačnih morskih psov.

PALERMO, 10. — Pomorski poveljnik finančne straže iz Neaplja je poslal republiškemu pravdniku v Palermo podrobno poročilo o dogodkih v zvezi z jugoslovansko ladjo «Cavtat», ki so jo zajeli 27. januarja po dolgem zasledovanju. Trideset oseb posadke je še vedno v zaporu v Palermu pod obtožbo tihotapstva tujih cigaret.

Poročilo finančne straže je sedaj zanikalo to obtožbo in dalo novo: upor vojni ladji. Če se bo palermskemu republiškemu pravdniku zdelo, da prestopku ne more soditi, ker so se dogodki odvijali pri Neaplju, bodo poročilo poslali pravdniku v Neapelj, v nasprotnem primeru bodo takoj začeli s formalno preiskavo.

RASNA INTEGRACIJA PO ŠOLAH

Vedno večje nerazumevanje med črnci in belci v ZDA

Južne države se rasni integraciji upirajo - Nova akcija rasističnega bivšega guvernerja Georga Wallacea

NEW YORK, 10. — V ZDA zavzema napetost v šolah med belimi in temnopoltimi osebami vedno bolj zaskrbljujoč obseg. Pojav, ki je bil nekoč omejen le na šole v velikih mestih, se je sedaj razširil na vse šole, brez izjeme, kjer obiskujejo pouk učenci, dijaki in študentje črne in bele polti, ali kjer poučujejo pripadniki belcev ali črncev.

Ponekod, kot se je to zgodilo v New Yorku, so dogodki krute rasne nestrpnosti prisilili oblasti, da so na šolah namestile policijske agente, ki morajo skrbeti za red. Ko so sociologi proučevali vzroke nenehnega naraščanja nestrpnosti v zadnjih dveh mesecih, so ugotovili, da temu ni kriv le različen družbeni položaj prebivalcev na jugu in severu, industrijskih pokrajin in poljedelskih ozemelj, temveč, da se črnci in belci vedno manj razumejo med seboj.

O tem piše «New York Times», ki poudarja, da je nerazumevanje združeno z «rasnim ponosom», ki je pri črncih stopil na mesto «podrejenosti», prepričalo belo in temnopolto prebivalstvo v ZDA, da so obljube o popolni in pravični šolski rasni integraciji že preživele.

Vzgojitelji in sociologi so si edini v tem, da nenehni odpor južnih rasističnih držav do rasne integracije v šolah, ki jo je ukazalo vrhovno sodišče v ZDA, zelo vpliva na upornost temnopoltih učencev. Po njihovem mnenju, bi ta problem mogli rešiti le s tem, da bi popolnoma obnovili šolski sistem, ki naj bi ne pozabljal, kot se dogaja sedaj, upoštevati črnce, kot zgodovinsko, socialno in človeško enoto. K temu bi seveda pripomoglo tudi naprednejše stališče upraviteljev in šolnikov.

Pri vsem tem ugotavljanju lastnih napak, pa v ZDA še vedno ni pravega duha strpnosti do črncev. Bivši guverner v Alabami George Wallace, čigar ime je na novo v ospredju zanimanja zaradi «ljudske užaljenosti globokega juga» v zvezi z rasno integracijo, je začel akcijo nespoštovanja sklepov vrhovnega sodišča v ZDA in obljubil, da bo kandidiral na predsedniških volitvah leta 1972.

Na zborovanju v Birminghamu je Wallace 15.000 osebam govoril: «Jug sedaj nadzoruje ravnovesje oblasti, ravno tako bo to ravnovesje nadzoroval leta 1972. Če Nixon ne bo izpolnjeval svoje dolžnosti, bomo sami poskrbeli da ne bo na novo izvoljen».

Navdušeni kriki, ki so tem besedam sledili, so javnost spomnili na leto 1968, ko je George Wallace kot kandidat za predsednika ZDA dobil v znaku rasizma 10 milijonov glasov.

Seveda daje tokrat Wallace v boju za svoje rasistične ideje največji poudarek rasni integraciji v sedmih šolah na jugu. To integracijo so na jugu v kratkem izvršili, ker je vrhovno zvezno sodišče takoj izdalo nalog za rasno integracijo in zahtevalo od zvezne vlade, da ta nalog spoštuje, preden je kdo mogel protestirati.

Za tem je bilo seveda nešteto pritožb; belci so protestirali, češ, da je tak ukaz proti njihovim tradicionalnim principom, kar se tiče šolanja njihovih otrok — nekateri starši so celo zbrali denar in začeli graditi nove privatne šole, ki naj bi jih njihovi otroci obiskovali.

Guvernerji južnih drzav v ZDA so se zbrali v kraju Mobile v Alabami, da bi skupaj začrtali strateško pot, s katero bi preslepili, kar se šolske rasne integracije tiče, zvezno vlado. Štirje guvernerji iz Mississippija, Georgie, Alabame in Louisiane niso mogli najti te skupne poti, kljub temu, da so si bili edini v trditvi, da je rasna integracija v šolah za vzgojo škodljiva in da so se odločili, da zavrnejo vsako nasilje pri reševanju tega svojega «problema».

Med pustnim rajanjem v Riu

62 oseb mrtvih 1500 aretiranih

RIO DE JANEIRO, 10. — Plesna šola za sambo «Portela» je z alegorijo «Legende Amaconije» zaključila veličastni sprevod po široki «Avenida presidente Vargas» ob priliki brazilskega praznika, pusta v Rio de Janeiru. Sprevod pustnih skupin, kateremu je prisostvovalo na tisoče in tisoče Brazilcev in turistov, ki so prišli iz vseh krajev sveta, je trajal 10 ur in 40 minut. Samo redki gledalci so se oddaljili pred zaključkom sprevoda, večina pa je, kljub utrujenosti, vztrajala do konca.

Pustna zabava v Rio de Janeiru je potekala v relativnem miru. Do sedaj so namreč zabeležili veliko manj incidentov kot v zadnjih dneh lanskega praznovanja.

Živahno pustno rajanje po ulicah Ria de Janeira je povzročilo do sedaj, po uradnih podatkih sodeč, do danes zjutraj smrt 62 oseb. Sinoči je policija javila, da je 58 oseb izgubilo iz raznih razlogov življenje, nad 80 mož, žensk in otrok pa so morali sprejeti, nekatere v resnem stanju, v bolnišnico. Smrt teh oseb je treba pripisati samomorom, strelom iz samokresov in pušk, zabodljajem z noži, pijanosti, hudim naporom, sončarici in zavžitju prevelikih doz uspavalnih praškov. Policija je nadalje aretirala nad 1.500 ljudi, v glavnem zaradi krvavih spopadov v raznih mestnih okrajih. Tudi turistov je bilo letos izredno veliko: že pred meseci ni bilo moč več najti mesta na tribunah, ki so bile ob glavnih ulicah, po katerih je bil najavljen pustni sprevod.

V glavnem mestu Peruja so med pustnimi zabavami zabeležili en smrtni primer, medtem ko je policija pripra nad 500 ljudi.

S sprevodom «Bitka s cvetjem» so se začele pustne zabave v Barranquilli (Kolumbija), ki spadajo med najbolj znane in pestre na karibskem področju. Ljudskemu rajanju sta prisostvovala tudi predsednik republike in zunanji minister.

Zaradi gospodarske krize je bil pust v Montevideu (Urugvaj) in v Oruru (Bolivija) le senca praznovanja v preteklih letih.

V ANGLIJI

13-letni fant obtožen umora 10-letne deklice

LONDON, 10. — Komaj trinajstletnega otroka, njegovega imena zaradi mladoletnosti niso javili, so danes obtožili umora 10-letne Julie Bradshaw, ki so jo včeraj našli mrtvo v Taverhamu (Lancashire).

Dekletce je izginilo z doma v petek zvečer in so jo nasli, seveda mrtvo, včeraj zvečer nedaleč od hiše, kjer so jo nekateri zadnjič videli.

Sodnik je poslal otroka do ponedeljka v zapor. Med kratko sodno obravnavo sta bila v dvorani le starša obtoženega fanta.

V MEHIKI

Avtobus v prepad: 13 smrtnih žrtev

CUERNAVACA, 10. — V nesreči, ki se je pripetila na cesti, ki iz Cuernavace pelje v Acapulco, je 13 oseb izgubilo življenje, 28 pa je bilo ranjenih. Stanje 13 oseb je zelo resno. Nesreča se je pripetila ko se je šofer avtobusa, ki je med žrtvami, hotel izogniti tovornjaku, ki je prevažal les. Pri tem je avtobus zašel s ceste in zgrmel v prepad.

ALBERTVILLE, 10. — Danes popoldne je v Giettazu (Savoj) v dolini D'Arly ob pobočju Aravisa zgrmel plaz, ki je zasul dve hiši vasice La Gardette. Župan Giettaza in reševalne ekipe so odšle na kraj, ki je težko dostopen. Ni znano če so pod plazom žrtve.

ZARADI POSESTI INDIJSKE KONOPLJE

Režiser Antonioni obsojen na 150.000 lir denarne kazni

Italijanskega režiserja so aretirali na londonskem letališču skupaj z mladim plavolasim dekletom

LONDON, 10. — Danes se je pred sodnikom okrajnega sodišča v predmestju Uxbridgu moral zagovarjati italijanski filmski režiser Michelangelo Antonioni, ki je bil obtožen nezakonite posesti indijske konoplje iz katere se pridobiva «marijuana». Antonionija so aretirali skupaj z 28-letnim dekletom Claire Frances Peploe, ki je sicer rojena v Tanganiki (Afrika), toda stalno biva v Londonu. Oba sta prihajala z letalom iz ZDA. Policijski agenti so ju priprli na letališču Heathrow pri Londonu, ko sta dopotovala iz ZDA.

Policijski agent Frewin je preiskal Antonionija ter našel v žepu suknjiča in v enem čevlju dva zavojčka po 12 unč konoplje. Neka agentka ženske policije pa je pregledala Antonionijevo spremljevalko ter našla tudi na njej nekoliko manjšo količino konoplje.

Na današnji obravnavi je Antonioni izjavil, da se čuti krivega. Sodnik ga je obsodil na denarno kazen 100 funtov šterlingov (okoli 150.000 lir). Dekle pa je sodnik obsodil na 30 funtov šterlingov denarne kazni. (45.000 lir). Na obravnavi so pravni zagovorniki obtožencev izjavili, da sta Antonioni in dekle pripeljala konopljo iz ZDA izključno za zasebno potrošnjo.

Takoj po razsodbi (proces je trajal le nekaj minut) so Antonionija odpeljali na letališče. Claire Peploe, ki je visokoraslo plavolaso dekle, pa je ostala na letališču.

Spočetka se je zdelo, da bodo policijske oblasti spravile Antonionija na letalo ki se je moralo odpeljati proti Rimu. Pozneje pa so pojasnili, da so angleške oblasti dovolile italijanskemu režiserju, da ostane še tri mesece v Angliji. Sklep je bil sprejet med drugim tudi zato, ker je Antonioni že poravnal odmerjeno denarno kazen.

Ugibanja o tej Antonionovi dogodivščini so neštevilna. Nekateri menijo, da se je italijanski režiser preveč vživel v stvarnost ameriških «hippyjev», ko je v Dolini smrti v Kaliforniji snemal film «Zabriskie Point». Pravijo nadalje, da Antonioni ni samo proučeval navade in razvade ameriških dolgolascev, temveč se je Antonioni sam začel vdajati uživanju halucinogenov.

V Ameriki je Antonioni izdelal že omenjeni film za družbo «Metro Goldwyn Mayer», ki se nahaja, kot je znano, v precej hudih finančnih stiskah. Zadnje čase pa je Antonioni živel v Londonu kjer je posnel film «Blow up», ki je eno od njegovih najboljših zadnjih del.

Pustni sprevod po tržaških ulicah

Množica na Borznem trgu

Franc Jožef z Elizabeto

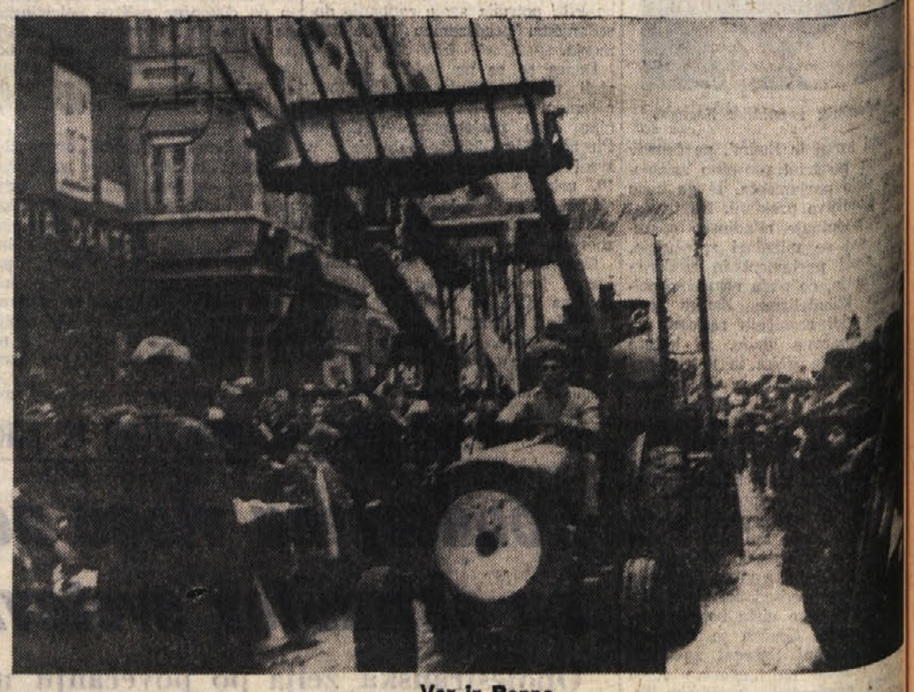

Voz iz Repna

Pustnemu sprevodu ki se je včeraj odvijal po mestnih ulicah je prisostvovalo mnogo ljudi. Na prvi sliki je množica, ki si z zanimanjem ogleduje na Borznem trgu voz «Plaza de toros» iz Škednja.

Tudi Franc Jožef se je s soprogo v kočiji peljal včeraj po mestnih ulicah. Razsodišče ju je nagradilo kot najlepši par.

Med drugimi vozovi je vzbudil veliko zanimanja tudi tisti iz Repna, ki so ga nekateri videli že v soboto na Opčinah in je v Škednju dobil s Trebčami tretjo nagrado.

Tudi Trebče so v mesto pripeljali svoj voz o «Paketu», kot smo že povedali so bili Trebenci nagrajeni s tretjo nagrado v Škednju, na Opčinah pa so s Kontovelom prejeli prvo nagrado.

Detalji voza iz Trebč

SPOPAD MED «NOVIMI FRONTAMI» V BONNU

Springer proti Williju Brandtu

Veliki časopisni koncern v ofenzivi - Več milijonov papirnatih vojakov vsak dan napada novega kanclerja

V Zvezni republiki Nemčiji se zdaj vodi neka dokaj nenavadna, a neutemeljena vojna, simbolična glede na vzdušje «novih front», do katerih je prišlo s spremembo ekipe na oblasti v Bonnu, obenem pa tudi značilna v zvezi s svobodo pisane in govorjene besede. Nekaj milijonov vojakov vsakodnevno napada kanclerja Brandta, le-ti streljajo s svojimi topovi na palačo Schaumburg in na njene diplomate, ukopane v rovih «vzhodne politike».

Vojaki so iz papirja, topovi pa nabiti s tiskarsko barvo, njihova moč je velika, strelivo nevarno. Hamburški založnik in časopisni magnat Alex Springer je mobilizirel proti kanclerju Brandtu vse svoje časopise, ki jih dnevno čita poprečno okrog 20 milijonov ljudi, torej več kot polovica volivcev.

To ofenzivo, ki ni samo publicistična, se ne sme podcenjevati, in sicer prav zaradi tega ne, ker ni samo plod želje, da se prodajajo časniki. Če se časniki, kot je «Bild», pravzaprav kupujejo (za 10 pfenigov), da bi jih prelistali pri zajtrku ali na poti v službo, potem pa odvrgli, to drži, vendar pa njihov vpliv le ostane, zlasti če se redakcija zavestno potrudi, da čitatelja ne informira, temveč zavaja.

Razlika je samo glede ravni: to, kar nekajmilijonski «Bild» dela na primitivnejši način, z velikanskimi naslovi in za potrebe širokih množic, pa ugledni «Welt» — z milijonako izgubo in naklado približno 250 tisoč izvodov, za ceno 40 pfenigov ob delavnikih — opravlja isto delo bolj strokovno, umirjeno in v odličnem slogu za izbranejše čitatelje.

Ta časnik je danes, strokovno vzeto, eden najboljših, če ne najboljši resnejši vsedržavni dnevnik v Zvezni republiki Nemčiji. Politično je spričo tega tudi nevarnejši.

Nasprotniki jim očitajo, da so neobjektivni in tendenciozni. Ne samo v komentarjih (to je, pravijo, njihova pravica), marveč tudi v izboru vesti, ki jih objavljajo ali... tudi ne objavljajo (kot n.pr. ankete v prid Brandtove vlade). Za njihove urednike so vsekakor Amerikanci heroji, ki se v Vietnamu upravičeno borijo proti «komunistični nevarnosti». Toda niti ni treba iti v Azijo, da bi bilo mogoče ugotoviti, kakšni so ideali Axela Springerja, in odkriti ambicije, katerim služijo.

Z največjo naslado objavljajo časopisi največjega založniškega koncerna kontinentalne Evrope vesti, nad katerimi bi najlepše stal naslov «iz hladne vojne», nadalje informacije o motnjah in težkočah na nemških mejah, kot tudi spomine beguncev iz Nemške demokratične republike in še vse drugo, kar čitatelju posredno ali neposredno posreduje občutek, da pač cz onimi na vzhodu» ne more biti sodelovanja in tudi ne sporazuma.

Sam Springer je Brandta zaprosil za avdienco, ko je šef SPD nasledil Kiesingerja, pa kancler do danes «ni imel časa», da bi uglednega založnika sprejel. Namesto tega mu je poslal na razgovor svojega zaupnika, državnega sekretarja Bahra. Razumljivo, zaman. Springerju na ljubo, Brandt ne bo odstopil od tega, da bi se sporazumel z Vzhodom. Kaj s tem vlada, ve tudi sam, saj njegova vlada nima niti enega lastnega velikega dnevnika, ki bi jo podpiral.

Socialdemokrati izdajajo samo svoje tedensko glasilo «Vorwaerts», ki ga zunaj SPD domala sploh ne čitajo. Bližji so tej stranki še nekateri pokrajinski dnevniki, ki pa so spet izven Porurja komajda prebirajo. Med tako imenovanimi naderegionalnimi (vsedržavnimi) dnevniki sicer nekaj simpatij za politiko SPD kažeta dva časopisa iz Frankfurta («Rundschau» in «Allgemeine Zeitung») in pa še eden iz Muenchna («Sueddeutsche Zeitung»), vendar je krog njihovih čitalcev omejen in še od daleč ne morejo konkurirati «Bildu».

Ostaneta tedenski reviji «Stern» in «Spiegel». «Spiegel» je sicer vpliven (pravijo, da zaposluje več ljudi in da «več ve» kot vladni tiskovni urad), mnogi se ga boje, navzlic temu pa ni «množičen», dasiravno izhaja v nakladi od blizu milijona tedensko. Glede na vse to, so Springerjeve pozicije močnejše od onih njegovih nasprotnikov.

Zadnji čas so napadi še okrepili. «Welt» je skušal pred samimi pogajanji s SZ izsiliti nekakšno afero okrog zahodnonemškega veleposlaništva v Moskvi in dramatizirati premestitve nekaterih «vladi ne prav ljubih» diplomatov. Nedeljski «Welt am Sonntag» pa je še razširil časopisni prostor, ki ga daje na razpolago nedvomno najbolj desnemu «meščanskemu» komentatorju zahodnonemške publicistike Williamu Schlammu in napovedal do poletja padec vlade.

Neki radijski komentator je s tem v zvezi izrazil mnenje, da je ta tednik «z desne strani» prehitel celo «Bayern-Kurierja» Straussove Krščanskosocialne unije. A Sam Springer je zelo «intimen» z bivšim finančnim ministrom. Ta povezava med njima ni ostala nezapažena, pa tudi ni povsem naključna. Vse to nekateri smatrajo za pravcato «desno fronto» v Zvezni republiki, in to znatno nevarnejšo in vplivnejšo od sicer nezaslouženo «razkričane» Nacionalnodemokratske stranke (NPD) Adolfa von Thaddena.

Nevaren je še zlasti demokratski plašč, s katerim se ogrinja Springer. Nevarna je njegova samovoljna vloga «zaščitnika» Izraela in pa poudarjena želja, da bi se «oddolžil» za krivice, storjene Židom pod Hitlerjem. Najbolj je ta vloga prišla do izraza v načinu, na kakršen so Springerjevi časopisi l. 1967 poročali o izraelsko-arabskem spopadu. In ne gre se čuditi spričo tega, če je pred kratkim prišlo do prvega odkritega spora med Brandtovo vlado in Springerjevim časopisnim koncernom.

Vladni šef za tisk Ahlers je v nekem intervjuju rekel: «Springerjevi časopisi s svojimi potvorjenimi vestmi vodijo politiko, ki je, se mi zdi, komaj še v skladu z

(Nadaljevanje na 6. strani)

Lionela Pirjeva je v filmu «Bratje Karamazovi» po istoimenskem romanu igrala Grušenko, ki jo je v italijanski TV verziji istega dela igrala Lea Massari.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Razstava grafike v «La Capella»

V galeriji «La Capella» je bila prvič v Trstu razstava grafik, ki niso delo umetnikove roke, ampak risalne naprave, ki jo upravlja, po umetnikovem predhodnem programiranju, elektronski računalnik. Liste za to razstavo je oskrbel Edvard Zajec, Tržačan in učenec prof. Stupice na ljubljanski likovni akademiji, ki pa sedaj poučuje v Združenih državah Severne Amerike.

Ako so bile prve takšne grafike Nemca Nakeja podobne Kleejevim slikam, imajo Zajčeva nekaj Mondrijanove geometričnosti. Sicer pa bi lahko bili portreti, kot smo videli v stranski dvorani z listi najrazličnejše tematike in tehnične ladjedelstvu namenjene izvedbe.

Zajec se je bil tu zadovoljil s preučevanjem enačic iz kvadrata in diagonale, ki jih kompjuter urejuje, razkraja in uničuje ter tako lahko izriše v poljubnem številu na rešetkasto porazdeljen list. Iz dobljenih kombinacij pa je Edvard Zajec razstavil le tiste liste, ki so se mu zdeli da v njihovi geometričnosti vidi kako umetniško vrednoto, katere bi umetnik mogel uporabiti za samostojno sestavo mrežastega vzorca. In to je tudi Zajec storil.

Kako, to nam je prikazal v šestih večjih litografijah, ki zaključujejo dolgo vrsto po parih združenih kompjuterjevih listov. Slednji torej služijo umetniku kot pomožno in učinkovito sredstvo, so nekaka krajšnica pri osnovnem iskanju najpripravnejšega končnega osnutka po danih geometričnih enotah, ki sta tu kvadrat in diagonala.

Zajec je izbrane dosežke razvil z izredno risalno natančnostjo in potrpežljivostjo v omenjenih litografijah. Le te so polne lepotnih učinkov mirne mrežaste vzorčnosti, ki gre od nekakšnih primitivnih travnatih preprog do kasetiranim stropom sličnim risbam. Umetnikov namen se nam kaže tu v stilskem programiranju, za katerega bi sicer potreboval mnogo ročno izdelanih idejnih skic, a mu jih elektronski računalnik zaradi njemu lastne izredne hitrosti lahko izdela v poljubnem številu.

Te pa, seveda, niso vse kakovostno na višini, ter jih more le umetnikov okus razporediti v neko umetnino čeprav hladnega znanstvenega videza, kakor more kompjuter potom risalne priprave grafično predstaviti najzamotanejše matematične enačbe v morda za nas nesmiselne oblike svojstvene lepote, oblike ki pač pripadajo lepoti nekega abstraktnega sveta nam še nepojmljivega dojemanja, katerega nam je še nemogoče predstavljati si ga, kaj šele videti.

Risanje s kompjuterjem nam torej odpira poglede v nove svetove umetniških predstav. Zahteva pa od umetnika, da se pri programiranju poslužuje metod ter mišljenja, na katere ni navajen in ki stoje pod uplivom tehnične znanosti. Vse to pa vodi do odločne zahteve novega preverjanja vrednostnih odnosov med dosedanjo likovno umetnostjo, ki izhaja iz nje početkov jamskega človeka, ter sodobno družbo, ki posega v vesolje.

MILKO BAMBIČ

MAJHNA NEDOSLEDNOST V MODI

Kako je v Moskvi z «maxi» in «mini»

Pri sibirskih temperaturah je logično, da zmaga «maxi»-moda - Nedosledni glede dolgih las

MOSKVA, 10. — Ko se je pred časom začela tu pa tam uvajati tako imenovana «maxi»-moda, so zagovorniki skrajno kratkih kril oziroma «mini»-mode odločno zatrjevali, da «maxi»-moda ne bo prodrla, kar da je «mini»-moda, praktična, okusna in da, predvsem, ugaja moškim in da moški odločajo pri nakupu oblek svojih žena. Zgodilo pa se je, da se je začelo po Parizu in Londonu pojavljati vedno več «maxi»-oblek, predvsem «maxi» -plaščev. Glede tega smo n. pr. v Italiji in še ponekod na jugu Evrope, sorazmerno v zaostanku, kajti bolj gremo proti severu, bolj gremo proti tistim deželem, ki so v modnih zadevah bolj odločne, bolj se uveljavlja «maxi»-moda. Sicer je zelo verjetno, da bo «maxi»-moda obveljala za zimo in da se bo «mini»-moda vrnila spet v ospredje z lepim vremenom. Tako v Parizu kot v Londonu, pa tudi drugod po velikih centrih, kjer se modi posveča velika pozornost, se namreč opazi, da nosijo ženske pod «maxi»-plaščem «mini»-krilo. Iz tega moremo sklepati, da bodo ob prvem spomladanskem vremenu odložile, maxi»-plašče in ostale v «mini»-krilih in bo «mini»-krilo spet gospodar situacije.

In čemu govorimo od tu, iz Moskve, o «mini» oziroma «maxi»-modi, celo o tem, kaj bo v Parizu, Londonu, Rimu ali drugod? Devet modnih ustanov Moskve in njihove podružnice v Leningradu, Kijevu in drugod po Sovjetski zvezi — vse so se opredelile za — «maxi»- modo. In to tako za žensko kot za moškega.

Ker smo sredi zime, je to povsem razumljivo, kajti tu, ko gre živo srebro 10, 15 in tudi 20 stopinj pod ničlo, je «maxi»-plašč še premalo. Vrh tega se «mini»-moda še ni niti pošteno uveljavila in skozi vrsto desetletij je bila tu trajno v modi nekakšna «maxi»-moda, pa čeprav ji še niso bili vzdeli tega imena, ker «mini»-mode še niso, oziroma nismo poznali. Še več, pri teh temperaturah je njihov «maxi»-lašč, znan pod imenom «tulup», pravzaprav edina poštena rešitev, kajti edino usnjen plašč, podložen z krznom in z visokim in velikim ovratnikom zagotovo zavaruje pred hudim mrazom. Prometniki na moskovskih ulicah ter na ulicah drugih sovjetskih mest imajo že od samega začetka zime pa do zgodnje spomladi na sebi «tulup.»

In vendar ta zmaga pobornikov «maxi»-mode ni tako enostavna. Vprašanje ponovne uveljavitve tipičnega ruskega plašča «tulupa» je vprašanje zmage enega dela sovjetskih žensk proti drugemu delu. Logično je, da se v tej borbi lotevajo tega problema v glavnem mlajše ženske. Del žensk je še vedno vezan za «mini»-modo, del pa se ogreva za «maxi»-modo. Med temi so predvsem ženske tridesetih let, ki so že nosile dolge plašče, se za sezono, dve ogrevale za «mini»-modo in jo koj zatem «prerastle», tako da jim «mini»-moda ni več primerna in se torej logično ogrevajo za «maxi»-modo.

Če hočemo biti povsem točni, moramo priznati, da tudi mlajša generacija med ženskami, ki veliko dajo na modo, ni nikoli docela uveljavila londonske in pariške «mini»-mode. Moskovska «mini»-moda je ostala napol «mini», razen redkih primerkov manj resnih deklet, ki so v kratkosti krila prekosila celo londonska in pariška dekleta. «Mini»-moda ostaja pri mlajših še vedno v veljavi, ker pa je zelo hladno, nosijo «mini»-krila nad dokaj debelimi nogavicami, čez katere obujejo še visoke škornje, obložene s krznom.

Če se mlajše moskovske ženske takole otepajo mraza, se tridesetletne ženske raje oprijemajo «maxi»-mode, ker jim je «bolj praktična in jih spravlja manj v zadrego», kot same pravijo. «Maxi»-moda jih, kot pravijo, varuje pred mrazom, je bolj «resna» in praktična tudi za delo.

Ženske revije so že pred časom začele kampanjo, zakaj sovjetska moda ne nudi «dovolj realističnih krojev», to se pravi krojev, ki bi bili bolj primerni za sovjetsko žensko v njenem okolju in za vremenske razmere, v katerih mora živeti. Vtem so imele revije povsem prav, kajti marsikateri model, ki ga je predstavila sovjetska moda, je bil preveč «abstrakten», to se pravi, da ni bil primeren za vsakdanjo rabo.

Sicer se podobno dogaja tudi drugod po svetu. Modni ustvarjalci si začrtajo določen model, ali več modelov, ki jih potem prikažejo ali prodajo na raznih modnih revijah. Konfekcijska industrija pa nato te modele prilagodi dejanskim potrebam, tržišču in pri tem seveda ublaži razne skrajnosti, kajti sicer bi razni modeli, ki jih prikažejo na modni revijah, ne prišli nikoli v poštev, razen izključno na modnih revijah. In to bi se moralo dogajati ali bi se lahko dogajalo tudi v Sovjetski zvezi, kolikor bi predstavniki konfekcijskih podjetij ne ostali togo pri modelih, ki so jih ustvarili modni kreatorji. Od tod razlika med potrebami in tistim, kar nudi sovjetska konfekcijska industrija. Od tod upravičeno godrnjanje ali če hočemo upravičena kritika ženskih revij, ki smo jo prav tako omenili.

Ženske, ki so stare nad trideset let, so v Sovjetski zvezi zelo pomembne, kajti predstavljajo jedro tiste množice žensk, ki delajo, ki producirajo, hkrati pa so tudi klienti oziroma kupci, skratka potrošniki konfekcijskega in drugega blaga. Še več, ženske z nad tridesetim letom starosti so tiste, ki odločajo o tem, kaj se bo v družini, posredno torej v družbi, nabavljalo za vsakdanjo rabo. In te ženske so se opredelile za «maxi» modo. Po določeni logiki bi morali biti producenti naklonjeni njim oziroma njihovi zahtevi po «maxi» modi tudi zato, ker so «maxi» obleke bolj drage in je dobiček zato lahko višji.

Do tu o «maxi» oziroma «mini» modi za ženske, sedaj pa še besedo, dve o «maxi»-modi moških. Na modnih revijah, kjer se prikažejo tudi modeli moške «maxi»-mode, bi morali biti manekeni z dolgimi lasmi. Na Zahodu n.pr. so dolgi lasje tako rekoč obvezna značilnost tistih, ki nosijo «maxi» plašče. V Sovjetski zvezi pa temu ni tako. Ko je pred dnevi na televizijskem ekranu bila prikazana francoska moška moda, kjer so bili vsi manekeni z dolgimi lasmi, si je moskovski komentator privoščil dokaj neumno razlago Rekel je, da je v Parizu moda dolgih las pri moških «ekonomska nujnost», kajti če bi se hotel moški pošteno ostriči in obriti, bi moral en dan na teden delati samo za to. Kaže, torej, da so določeni sovjetski krogi, ki so bili pripravljeni sprejeti tudi «mini» modo, še premalo pogumni, da bi z «maxi» modo sprejeli tudi dolge lase.

Sicer pa smo pred leti doživljali glede tega prave pogrome, ko so mladenice z dolgimi lasmi, naše dolgolascе, ki jih srečujemo na vsakem koraku, s silo ostrigli ali bolje bi rekli oskubili. Danes tega ne počno več, uradno pa tudi še ne priznajo dolgolascev.

FIZIOTERAPIJA V VSEH VEJAH SODOBNE MEDICINE

Od svetlobne terapije pa vse do elektroterapije

Masaža je sicer še v navadi, vendar jo kot terapijo opuščajo - Hidroterapija je vedno bolj v veljavi - Telovadba in razgibavanje

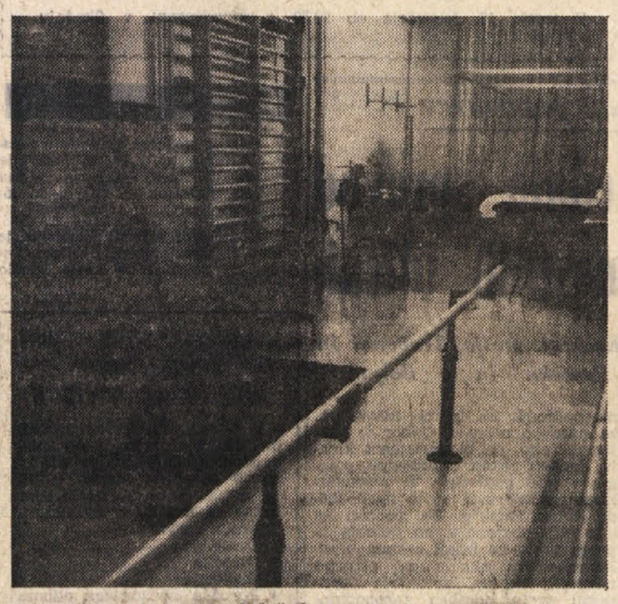

Terapevtska telovadnica, kakršnih je vedno več v bolnišnicah, kjer ponovno usposabljajo razne pohabljence za normalno življenje.

Kaj sploh pomeni fizioterapija, se bo kdo vprašal. Fizioterapija je veja medicine, ki se ukvarja s fizikalnim zdravljenjem. Zanimivo je, da je fizioterapija ena najmlajših vej v medicini. Čeprav je tako mlada, vedno bolj širi svoj delokrog in s tem v zvezi tudi sprejema vedno širše in vedno bolj različne metode. *Svetlobna terapija* v okviru fizioterapije obsega obsevanje z ultravoličnimi ter z infrardečimi žarki. Ta metoda se izkorišča tudi v naravi, pri čemer je vir žarkov — sonce. (Zdravi se s tem kostna tuberkuloza, tuberkuloza kože in razne druge božne bolezni). V glavnem deluje ta toplota bolj površinsko.

Masaža je ena najstarejših metod zdravljenja. V Angliji, kjer je fizioterapija najstarejša v Evropi (50 let) in najbolj organizirana, smatrajo, da je masaža zastarela, ker so se izkazale nove metode mnogo bolj učinkovite zaradi pacientove aktivnosti, medtem ko je pri masaži aktiven predvsem fizioterapevt ne pa bolnik. Masaža je sicer indicirana pri brazgotinah (frikcija), pri bronhitisih (tapotement) in včasih pri napeti muskulaturi (gladenje in gnetenje), pri hemiplegijah in paraplegijah, včasih rahla efleraža, t.j. gladenje, če so mišice ohlapne, oziroma če ni hudih spazmov.

Tretji način fisioterapije je *telovadba in razgibavanje.*

Terapevtska gimnastika zavzema prvo mesto v fizioterapiji. Dejansko gre za telovadbo, ki je specifična glede na posamezno obolenje oziroma okvaro. Pri tej metodi je pacient najbolj aktiven in zaradi tega daje gimnastika največ uspehov. Uporabljamo jo za utrjevanje oslabenih in paretičnih, to se pravi delno ohromelih mišic; nadalje za ohranitev gibljivosti sklepov, kar pride v poštev pri revmatičnih obolenjih, nadalje za odpravo deformacij hrbtenice (kifoza, lordoza, skoljoza), kolkov, kolen (X ali O noge) in stopal (ploska stopala, konjsko stopalca).

Mišice pri neaktivnosti oslabijo. N. pr. v primerih, ko imamo določeno okončino (roko in nogo) v mavcu. Ko damo roko ali nogo v mavec, se moramo takoj poslužiti tako imenovane aktivne terapije. Fizioterapevt nauči bolnika, kako mora najprej mišice, ki so v mavcu in gibati sklepe izven mavca. Zelo pomembne so aktivne vaje takoj po odstranitvi mavca.

Pri revmatičnih bolnikih je terapevtska gimnastika oziroma aktivna vaja na prvem mestu za medikamentozno terapijo. Pri takih bolnikih skušamo ohraniti gibljivost sklepov, ker pri revmatičnih obolenjih sklepov grozi nevarnost deformacije sklepa, omejitve njegove gibljibosti in s tem tudi krčenje obsklepnih struktur. Sklep postane negibljiv zaradi samega revmatoidnega procesa v sklepu ali zaradi bolečin, ki povzročajo krče mišic, katere blokirajo gib v sklepu. Naj vzamemo kot primer spondylarthritis ankylopoetica (to je kronični in progresivni revmatični proces, ki se javlja na vseh sklepih hrbtenice ter na križnomedeničnem sklepu in na vezeh oh hrbtenici), ki ga srečujemo pogosto v fizioterapiji. Pri tem obolenju pridejo mnogokrat bolniki prepozno po zdravniško pomoč, ko hrbtenica že zatrdi. Simptomi so v začetku bolečine, ki se stopnjujejo. Sledi nagli proces zatrditve obsklepnih struktur hrbtenice. Če pa pacient pride pravočasno k zdravniku, se z aktivnimi vajami in respiratornimi vežbami preprečuje zatrditev omenjenih struktur (zatrdijo tudi sklepi med rebri in vretenci, kar pripomore k zmanjšanju širjenja prsnega koša, dosledno s tem privede do zmanjšanja dihalna kapacitete ali tako imenovane življenjske kapacitete). Ker se bolečine širijo v različne smeri, opazimo ob pogledu na hrbet zelo napeto hrbtno muskulaturo ali hrbtno mišičevje. V takih primerih apliciramo toploto v različnih oblikah (infrardeči žarki, fango) ali masažo, da sprostimo napetost mišic. Nato pa izvajamo aktivne vaje, da ohranimo gibljivost sklepov. Pri tej diagnozi pa so še najbolj priporočljive aktivne vaje v vodi — v bazenu, ker na mišice deluje hkrati tudi toplota.

Respiratorna terapija ali *dihalne vaje* je prav tako način zdravljenja, ki ima veliko važnost pri pljučnih in srčnih obolenjih ter v kirurgiji (pred in po operaciji). Ta terapija obsega dihalne vaje s prsnim in trebušnim dihanjem, vdihavanje raznih zdravil in izkašljevanje. Pri tej so zelo važni tudi drenažni položaj (kako in kje podložimo pacienta z blazinami). Le taka intenzivna terapija bo preprečevala komplikacije na pljučih (plevritis in pljučnico) tudi pri starih bolnikih. Vsakdanje aktivno razgibavanje pa bo preprečevalo tromboflebitise in nefritise pri bolnikih, ki so priklenjeni na posteljo za daljši čas.

Hidroterapija je metoda, pri kateri se uporablja voda v terapevtske namere. Voda ima pomembne fizikalne lastnosti, ki omogočajo, da jo izkoriščamo. Ena njenih glavnih lastnosti je visoka kapaciteta — oddaja veliko količino toplotne energije in to dolgo časa. V vodi je telo lažje (po Arhimedovem zakonu), zato je tudi razgibavanje v vodi lažje. V fizikalni medicini uporabljamo vsa tri agregatna stanja: led, tekočo vodo in paro.

Vodo uporabljamo na različne načine: kopeli celega telesa ali lokalne, tople ovitke (podobno obkladkom), aplikacija v obliki tušev in podvodna masaža. Glede na te tehnike izberemo tisto, ki obolenju najbolj ustreza. V bazenih se največkrat izvajajo grupne vaje. V hidroterapiji ločimo še zdravilne kopeli — zveplene, ogljikove in smrečne. Glede na odstotek teh snovi raztopljenih v vodi, je tudi učinek na organizem.

Repertoar dejavnosti fizikalne medicine se je razširil z *elektroterapijo.* V elektroterapiji rabimo nizkofrekvenčne tokove za izzivanje umetnih kontrakcij mišic (krčenje mišice s pomočjo električnega toka nizke frekvence). Isti tok uporabljamo za elektrodiagnostiko, — za ugotovitev stopnje mišične inervacije oz. degeneriranosti mišice. Druga vrsta električnih tokov so visokofrekvenčni tokovi, ki nam služijo za ogrevanje globljih plasti v telesu.

G. OREL

(Nadaljevanje sledi)

KINEMATOGRAFIJA TOREJ NI V KRIZI

RIM, 10. — Po najnovejših statističnih podatkih je bilo v dobi od 30.IV.1968., ko je stopil v veljavo poseben ministrski dekret glede odpiranja novih kinematografskih dvoran, do konca leta 1969, odprtih novih kinematografskih dvoran ali je bilo povečanih starih dvoran za skupno 70.240 novih sedežev. Pravzaprav je odpadlo na povsem nove dvorane nekaj nad 42.000 novih sedežev, ostali sedeži, skoraj 28.000, pa odpadejo na obnovitev že obstoječih dvoran, ki so bile razširjene ali kakor koli preurejene za ustrezno število sedežev več.

Čeprav se v krogih filmskega sveta neprestano govori o tem, kako da je italijanska filmska industrija v težavah, ker da ji je veliko potencialnih obiskovalcev pobrala televizija, vidimo, da se kinematografske dvorane vendarle širijo, večajo in množijo.

V Nigeriji bo snemal Davis

LAGOS, 10. — Ameriški umetnik in dramaturg Ossie Davis, ki je črnskega porekla, je obiskal Nigerijo, da bi pripravil film, ki ga bodo snemali v Nigeriji. Film bo režiral sam in po vsej verjetnosti bo obravnaval zadevo Nigerije, to se pravi borbo med plemeni te države, ki se je z zaključkom biafrske tragedije končala pred nedavnim.

Črnski dramaturg Ossie Davis se je prvič uveljavil kot režiser pred nedavnim, ko je snemal film v črnskem okolju New Yorka, to se pravi v Harlemu.

Ona mlada in bogata on pa star in reven

BOGOTA, 10. — Če se mlado dekle omoži s starcem, se po navadi ne omoži z njim, pač pa z njegovim bogastvom. Narobe je skoraj nemogoče. In vendar se včasih zgodijo tudi taki primeri, da se namreč mlado in bogato dekle omoži s starcem siromakom.

Jase Rincon je star 90 let in se je v Sogamosu, v naselju, ki je kakih 140 km severovzhodno od mesta Bogota, oženil s komaj 16-letno Mario Gomez. Pri tem je zanimivo to, da je Jose Rincon pri 90 letih bolj malo privlačen in nima drugega kot veliko let, 16-letna Maria Gomez pa je zelo lepa in zelo zelo bogata. Dekle ima ogromno premoženje in veliko vloženega kapitala. Pri tem je zanimivo še tole: niso dekleta prisilili k poroki. Že štiri leta je bila zaljubljena vanj. Pojasnilo k temu bi mogel dati psihiater.

Mamila in mladina tudi v Avstriji

DUNAJ, 10. — Na neki konferenci «sveta družin» pri ministrstvu za šolstvo so bile izrečene resne besede glede širjenja uporabe mamil in podobnih sredstev, predvsem hašiša, med mladino. Iz ankete, ki so jo izvedli med srednješolsko mladino, izhaja, da se deset odstotkov šolarjev «aktivno zanima» za mamila, 30 odstotkov anketiranih pa je «presenetljivo dobro informiranih o mamilih».

V zvezi s tem je že omenjeni odbor predlagal, naj bi izdelali in čimprej sprejeli ostre zakone glede borbe proti mamilom. Zanimivo pa je pri tem še to, da se uživanje mamil v Avstriji ne širi le po mestih, pač pa vedno bolj tudi na podeželju. V Željeznovem, to se pravi v upravnem središču Gradiščanskega, so odkrili krožek, ki je štel 121 mladincev in deklet, ki so se napajali s hašišem. Seveda starši te mladine niso za to vedeli, policiji pa je uspelo takoj odkriti tistega brezvestnega človeka, ki je dobavljal tej mladini mamilo. Mamilo je dobival z Dunaja.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Izkoristite nekatere novosti tehničnega napredka tudi v svojem delu. V čustvenih odnosih bodite bolj previdni.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Izogibajte se spopadom, ki jim niste dorasli. Preživeli boste popoldne v spominih.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Naštežje delo boste opravili že v teku jutra. Storite vi prvi korak, ne pričakujte, da bi to storila ona.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Pridržite si pravico, da lahko naknadno ponovno proučite neko vprašanje. Deležni boste ostre kritike.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Ne napihujte nekega spora, utegnili bi imeti prav zaradi tega dokajšnje težkoče. Dokaj mučen sorodniški dvoboj.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Nepredviden dogodek, ki bo v prid vašim načrtom. Čustva: nasprotja se privlačujejo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ne ustvarjajte nadaljnjih zapletljajev. Ne bo napak, če od časa do časa tudi vi priznate svoje napake.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Odvrzite neko nekoristno vlogo, ki vam je samo v napoto. Odpravljena nesoglasja med vami in drago osebo.

STRELEC (od 23.11. do 21.12.) Vaše ustvarjalne sposobnosti bodo popolnoma pravilno ocenjene. Neučakanost v čustvenih odnosih je lahko usodna.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Neko novo dejstvo bo bistveno spremenilo vsebino nekega vprašanja. Popolno razumevanje v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Danes se vam bo sreča na široko nasmehnila. Pazite, da ne izgubite nadzorstva nad samim seboj.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Postavite se na stran neke upravičene in poštene kritike. Ne pripisujte prevelike važnosti neumestni kritiki.

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 11. FEBRUARJA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Šola; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tamburaški ansambel; 17.20 Program za mladino, 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Šola; 18.50 Violinist Žarko Hrvatič; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 «Beri, beri rožmarin zeleni»; 19.35 Jazz; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert; 21.15 Nove knjige; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Radijska priredba; 15.20 Dallapiccola: Mali koncert.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.30 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Pevci; 8.45 Stare pesmi; 9.00 Malo besed, veliko glasbe; 9.45 Otroški kotiček; 10.15 Prisluhnimo jim; 10.45 Lahka glasba; 11.00 Mali umotvori; 11.30 Ansambel Basile; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Tretja stran; 15.30 Od Triglava do Jadrana; 16.20 Iz priljubljenih oper; 17.10 Nove plošče; 17.30 Otroški kotiček; 18.00 in 19.30 Prenos RL; 19.00 Orkester Pickins; 22.10 Jazz; 22.35 Komorna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.30 Plesna čajanka; 8.30 Jutranje pesmi; 11.30 Mladi pevci; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Nagradno tekmovanje; 14.15 Pisan popoldanski spored; 16.00 Spored za najmlajše; 16.20 Glasba za mladino; 18.00 Filmske novosti; 19.05 Opere in koncerti; 19.30 Luna park; 20.15 Galsworthy: «Giustizia»; 21.30 Šansone; 21.45 Pianistka M. Candeloro; 22.15 Plošče in skeči.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Pianist F. Guldan; 10.00 Trezini: «Fantastični Berlioz»; 10.15 Poje Al Bano; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Potovanje po ZDA; 13.00 Program s Caterino Caselli; 14.00 in 16.50 Zakaj in kako?; 14.05 Juke box; 15.03 Poljudna enciklopedija; 16.00 Pisan popoldanski glasbeni spored; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.05 Program s S. Pampanini; 20.15 Operni spored; 21.35 Ping pong; 22.33 Radijska priredba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Malipierova simfonija štev. 1; 11.05 Polifonija; 11.25 Sodobna ital. glasba; 12.20 Stravinski; 14.00 Ravel in Britten; 14.30 Massenetov «Werther»; 15.30 Portret avtorja: Albeniz; 16.15 Spomin na Enza Ferrierija; 17.40 Glasba izven programa; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Ob stoletnici Hektorja Berlioza.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Skladbe za pihala; 9.35 Francoska komorna glasba; 10.20 Drama Romea in Julije; 20.30 Plošče resne glasbe; 13.30 Simf. koncert.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 7.15 Inform. oddaja; 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic; 9.20 Iz glasbenih šol; 9.45 Ljubljanski jazz ansambel; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Iz jug. operne literature; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Narodne iz Bele Krajine; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Koncert za oddih; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.40 Violinist Karlo Žužek, 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Mladina sebi in vam; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Rad imam glasbo; 18.40 Naš razgovor; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «Ti in opera»: Pavel Mihelčič; 22.15 Festival jazza Antibes—69; 23.05 E. Bagrjana: Pesmi; 23.15 Zabavna glasba; 23.40 Orkester Kaempfert.

ITAL. TELEVIZIJA

11.50 Zimski šport, prenos iz Val Gardene; 13.30 Dnevnik; 17.00 Dežela Giocagiò; 17.30 Dnevnik; 15.45 Program za mladino; 18.45 TV razprave; 19.15 Prenos iz Val Gardene; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Človek in morje; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

19.00 Angleščina; 21.00 Dnevnik. 21.15 Film «L'orgoglio degli Amberson»; 23.00 Film 1970; 23.30 Italijanske kronike.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 22.35 Poročila; 9.35 TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba; 16.35 Smučarsko prvenstvo v Val Gardeni; 17.45 Vojvoda — mladinska igra; 18.35 Na sedmi stezi; 19.05 Popularna glasba; 19.20 Na furežni den; 20.35 Teh naših 50 let; 22.05 B. Bartok: Čudežni mandarin — balet.

Borba proti pornografiji na Angleškem

LONDON, 10. — Založnik John Calder, ki je hkrati tudi tajnik *«britanskega združenja za obrambo slovstva in umetnosti»*, je izjavil, da v Londonu in tudi drugod po Veliki Britaniji policija že nekaj časa nastopa proti pornografiji in sicer tako, da pregleduje knjigarne in nadzira vse prireditve. Po izjavah založnika Caldera, mora biti v ozadju vsega tega točno določen načrt, kajti že mesece in mesece policija zaplenjuje sumljive knjige, časopise in druge publikacije. Med zadnjimi tovrstnimi zaplembami je bila tudi zaplemba litografij Johna Lennona, zbirka litografij o ljubezni na Japonskem.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 9, najnižja 5,9, ob 19. uri 5,9 stop., zračni tlak 1002,6 narašča, veter 10 km/h jugovzhodnik, nebo 3/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, padavine 1,7 mm, temperatura morja 8,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 11. februarja
PEPELNICA, RADO
Sonce vzide ob 7.14 in zatone ob 17.25 — Dolžina dneva 10.11 — Luna vzide ob 9.24 in zatone ob 00.00
Jutri, ČETRTEK, 12. februarja
DAMIJAN

ODGOVORI DR. LATCOVICHA NA VPRAŠANJE NAŠEGA UREDNIKA

Problemi v blagovni menjavi med Italijo in Jugoslavijo

Predsednik tržaške delegacije mešane trgovinske zbornice o vzrokih nazadovanja uvoza iz Jugoslavije in o vzrokih šibkega poslovanja po avtonomnih računih v zadnjem času

dr. R. Latcovich

Pred kratkim so bili objavljeni dokončni podatki o obsegu blagovne menjave med Italijo in Jugoslavijo v lanskem letu. Prav tako so tudi že na razpolago podatki o prometu, ki je bil lani dosežen po tržaškem avtonomnem računu. V zvezi s tem smo postavili predsedniku tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice dr. R. Latcovichu naslednja vprašanja, na katera je rade volje odgovoril.

Uradne statistike beograjskega izvora kažejo, da se je trgovina med Italijo in Jugoslavijo lani povečala na 6,8 milijarde novih dinarjev. Kaj menite o tem vprašanju?

Res je, trgovinska menjava med Italijo in Jugoslavijo se je tudi v lanskem letu občutno povečala. Po podatkih, ki jih omenjate, je skupna vrednost obojestranskega prometa dosegla 6,8 milijarde novih dinarjev, to je 340 milijard lir. Statistični podatki z italijanske strani sežejo zaenkrat do konca junija lani; iz njih je razvidno, da je obojesmerna menjava v prvi polovici leta dosegla 183 milijard lir, od tega 74 milijard uvoza in 109 milijard izvoza.

Kljub stavkam, ki smo jih zabeležili v zadnjih mesecih lanskega leta in kljub prelevmanom Evropske skupnosti na uvoz kmetijskih pridelkov in živinorejskih proizvodov, kljub primanjkljaju v jugoslovanski trgovinski bilanci in ukrepom, s katerimi je sosedna republika zaradi tega zavrla uvoz, se je trgovinska menjava med našima dvema deželama torej lani le povečala, čeprav je to deloma pripisati višjim cenam izmenjanega blaga.

Kakšen delež tega prometa pa odpade na naše področje, recimo konkretno na tržaško pokrajino?

Tržaška pokrajina je vedno aktivno sodelovala v blagovni menjavi med Italijo in Jugoslavijo. Če si ogledamo ustrezne statistične podatke za triletje 1966-68 (za ta promet še niso na razpolago podatki za lansko leto), se lahko prepričamo o stalnem razvoju na tem področju. Vrednost obojestranske menjave v konvertibilni valuti (v glavnem «lire di conto estero») in prek avtonomnega računa, ki je znašala v letu 1966 18,8 milijarde lir, je v letu 1967 narastla na 22,5 milijarde, v letu 1968 pa na 28,7 milijarde. Uvoz je sicer pokazal negativen razvoj, saj je najprej nazadoval z 10,6 milijarde v letu 1966 na 10,1 milijarde v letu 1967, nato pa še na 8,4 milijarde v letu 1968. Izvoz pa je napredoval z 8,2 milijarde v letu 1966 na 12,4 milijarde v letu 1967 in na 20,3 milijarde v letu 1968. Pri tem pa je treba omeniti, da se je izvoz v letu 1968 povečal v tolikšni meri zlasti zaradi nekaterih dobav iz tukajšnjih ladjedelnic, kar se seveda ne dogaja vsako leto.

Posebno pozornost velja posvetiti razvoju uvoza: njegovo nazadovanje je pripisati zlasti postopnemu upadanju prometa v postavkah «živina» in «meso». Italijansko-jugoslovanska menjava bi bila lahko znatno večja tudi če bi ne bilo raznih drugih zaprek, ki zavirajo njen razvoj, kar velja zlasti za stalen primanjkljaj v jugoslovanski trgovinski in plačilni bilanci. Razvoj izvoza jugoslovanskih proizvodov in s tem povezane večje liberalizacije uvoza pa je odvisen predvsem od razvoja notranjega gospodarskega ustroja sosedne republike. V tej zvezi lahko pričakujemo, da bodo italijanski politični in ekonomski krogi tudi vnaprej podpirali razvoj ekonomije v Jugoslaviji, kjer so podjetja čedalje bolj usmerjena v poslovanje po strogo gospodarskih kriterijih, da bi postala čimbolj konkurenčna na domačem in mednarodnem tržišču.

Znano je, da poslovanje po avtonomnih računih v zadnjem času stagnira. Kako se je ta promet izkazal v lanskem letu in kaj bi bilo treba ukreniti, da bi se v prihodnje lahko povečal?

V zadnjih treh letih se je promet po tržaškem avtonomnem računu odvijal takole: izvoz blaga z našega področja, ki je znašal v letu 1967 4,4 milijarde lir, se je zmanjšal v letu 1968 na 3,3, v lanskem letu pa na 3,0 milijarde lir. Vrednost izvoza, ki je znašala v letu 1967 3,8 milijarde, pa je najprej v letu 1968 nazadovala na 3,0 milijarde, a se je lani ponovno dvignila na 3,5 milijarde lir. Skupna vrednost obojestranske blagovne menjave po tem računu je tako najprej nazadovala z 8,2 milijarde v letu 1967 na 6,3 milijarde v letu 1968, a se je nato ponovno dvignila na 6,5 milijarde lir v letu 1969.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je bila izmenjava blaga po avtonomnem računu v zadnjih treh letih pravzaprav zelo šibka. Nedvomno se težave, ki zavirajo splošno menjavo med Italijo in Jugoslavijo, zaradi posebnega ustroja obmejnih računov še močneje odražalo na njihov razvoj. So pa poleg tega še drugi razlogi, zaradi katerih se ta promet ne more primerno razviti. Predvsem dejstvo, da smejo jugoslovanska obmejna podjetja po novem opravljati tudi posle v konvertibilni valuti in niso več vezana le na avtonomni račun. Nekatere trgovske organizacije v sosedni republiki, ki so se poprej udejstvovale le na maloštevilnih področjih, so prejele pooblastilo za opravljanje poslov z znatno večjo izbiro proizvodov, tako da ne potrebujejo več v tolikšni meri kot nekdaj posredovanja uvozno-izvoznih podjetij iz obmejnega pasu. Isto velja tudi za nekatere tovarne, ki sedaj lahko uvažajo na lastno pest surovine in drugo pomembno blago.

Iz vsega tega sledi, da glavno nosilo avtonomnega računa so in morajo biti carinske olajšave. Zato je želeti, da bi italijanska vlada čimprej izdala zakon o povečanju brezcarinskega kontingenta s sedanjih 1.045 na 2.800 milijonov lir. Ta poseg pa bo uspešen, kolikor bo postopek v zvezi z izvajanjem zakonske odločbe o carinski olajšavi primerno poenostavljen in kolikor se bo dejansko izvajal na obeh straneh.

Da bi pospešili poslovanje po avtonomnem računu in predvsem da bi ta lahko postal instrument za sodelovanje med industrijskimi obrati s sosednih področij, bi morda bilo koristno uvesti v okviru samega računa posebne carinske olajšave za začasni uvoz in izvoz surovin in polizdelkov, ki naj bi se izpopolnjevali na sosednem področju. Kakor znano, so takšni posli danes redki zaradi carinskih zaprek. Tržaška delegacija italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice bo v prihodnje še posebej proučila to vprašanje, ter na osnovi temeljite študije sestavila in nato predložila pristojnim upravam ustrezne konkretne predloge. Na avtonomni račun je namreč treba gledati kot na tipičen in svojstven instrument tukajšnjih področij in upoštevati možnosti, ki jih nudi danes in jih bo nudil v prihodnje, za razvoj preferenčnega pasu ob meji.

Zabeležil E. Fornazarič

Dr. Giuseppe Borgna premeščen v Rim

Načelnik zunanjetrgovinskega odseka generalnega vladnega komisariata za deželo Furlanijo-Julijsko krajino dr. Giuseppe Borgna odhaja na novo službeno mesto v Rim, kjer bo opravljal posle višjega generalnega inšpektorja pri ministrstvu za zunanjo trgovino. Dr. Borgna je prišel prvič v Trst decembra leta 1961, nato pa je po treh letih ponovno odpotoval v Rim ter se leta 1966 vrnil v naše mesto kot vodilni funkcionar vladnega komisariata. Kot sposoben strokovnjak in temeljit poznavalec zunanjetrgovinskih problemov, je dr. Borgna v času svojega službovanja v Trstu opravil mnogo koristnega dela tudi na področju splošne in obmejne trgovine z Jugoslavijo. V tem času se je na primer konkretizirala zamisel mednarodnega sejma z naslovom «Alpe Adria», dr. Borgna pa je poleg tega botroval številnim izboljšavam kar zadeva organizacijo in poslovanje po avtonomnih računih za Tržaško in Goriško. Tudi na novem službenem mestu bo dr. Borgna sledil problemom zunanje trgovine in bo prav gotovo v tem okviru še v marsičem lahko koristil tukajšnjim obmejnim ekonomijam. Ob njegovem odhodu iz Trsta mu tudi Primorski dnevnik čestita k napredovanju in želi mnogo uspeha na novem službenem mestu.

Na mesto dr. Borgne pri vladnem komisariatu je bil imenovan dr. Parisi.

NA OTROŠKEM PUSTNEM RAJANJU, ki je bilo v nedeljo, 8. t.m. v Kulturnem domu so našli 3 izgubljene rokavice in zapestno uro.

Vojko Ferluga sedemdesetletnik

Kdo bi mu prisodil sedemdeset let! Tudi zadnjič, ko sva pri njem kramljala je bil nasmejan, dobre volje in mladeniški kakor vedno. Samo eno te opozarja na to, da ima ta naš rojak že nekaj poti za seboj, namreč to, da kar rad sega s spominom nazaj v svoja mlada in zrela leta.

In spominov ima Vojko Ferluga nič koliko. Rodil se je na včerajšnji dan leta 1900 na Greti, kjer so imeli njegovi — pravili so jim pri Pagosevih — gostilno in posestvo pod današnjim svetilnikom. Mlademu Viljemu (ime Vojko se ga je prijelo pozneje, za časa mladinskih društev) pa ni bilo usojeno, da bi mirno živel v domačem kraju. Težave so se začele prav kmalu, ko je njegov oče postal kanclist in bil premeščen v Motovun. V Trstu je Viljem dokončal nemško osnovno šolo in stopil v gimnazijo, nato pa se je preselil v Gorico in nadaljeval šolanje na tamkajšnji nemški šoli. Ob vstopu Italije v vojno leta 1915 je bil zopet v Trstu, nato pa je odšel v Ljubljano in nastopil vojaško službo. Leto 1918 ga je zateklo v Odesi, od koder se je vrnil v Trst. Medtem pa je bil njegov oče premeščen na sodišče v Buzet, kjer so ga Italijani suspendirali in nato upokojili. Domače razmere so bile torej vse prej kot rožnate. Po maturi, ki jo je opravil pred posebno komisijo v prostorih «Slavjanske čitalnice» v Narodnem domu, je osemnajstletni Vojko dobil štipendijo za obiskovanje višje ekonomske šole na Dunaju. Toda že leta 1919 je bil zopet v Trstu, na trgovski visoki šoli «Revoltella». Zatem je nastopil službo pri lesnem trgovcu J. Mankoču (ki je imel v službi same Slovence), ko pa je trgovec prenehal s trgovino, je Vojko sprejel ponujeno mu mesto ravnatelja lesno industrijskega obrata v Starem trgu pri Rakeku.

Z Rakeka, kjer so ga zaradi njegove narodne zavednosti in delovanja na prosvetnem polju kmalu začeli preganjati najprej Italijani, nato pa še Nemci, se je umaknil v Ljubljano, spomladi leta 1945 pa se je vrnil v Trst ter se posvetil trgovini in sprejel zastopstvo številnih pomembnih firm — predvsem z lesnega področja. Šele pred kratkim se je začel polagoma umikati v domače zatišje.

Vojko Ferluga je tipičen primer tržaškega slovenskega «self made man», človeka ki je zgodaj okusil življenje in kljub vsem težavam uspel. Odtod verjetno tudi njegova današnja vedrina. Vedrina, ki pa izhaja tudi iz zavesti, da je na dosedanji življenjski poti vestno opravil tudi svojo narodno dolžnost. Začel je že pri sedmih letih z vstopom v društvo «Sokol», v katerem je ostal do njegovega prisilnega razpusta. Kot gimnazijski osemletnik je poučeval četrtošolce, ki so obiskovali tajno slovensko gimnazijo v Trstu, sodeloval z D. Čokom pri organizaciji dijaškega društva «Prosveta» in pozneje z R. Pahorjem in F. Gombačom pri organizaciji istoimenskega društva pri Sv. Jakobu.

Postal je prvi predsednik Zveze mladinskih društev, sodeloval pri Akademskem društvu Balkan, itd. Tudi v poznejših letih je vedno živo sledil problemom slovenske manjšine in predvsem njene mladine.

Danes, pri svojih sedemdesetih letih, je Vojko Ferluga pomembna osebnost med tržaškimi Slovenci, katerim je s svojimi izkušnjami (med drugim je bil soustanovitelj Tržaške kreditne banke in je še vedno član njenega upravnega odbora katerega predsednik mu je v v imenu vseh članov včeraj prišel osebno čestitat) v veliko pomoč. Tudi zato splošno priljubljenemu jubilantu iz srca čestitamo k njegovi obletnici in kličemo: še na mnoga leta.

a. f.

Važno

OBVESTILO SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA ZA OBRTNIKE

Pripravljajo se volitve v pokrajinsko komisijo obrtnikov, ki deluje v okviru tržaške trgovinske zbornice. Za volitve je potrebno predložiti liste, opremljene s podpisi predlagateljev. Pri naših članih-obrtnikih se pojavljajo ljudje, ki nabirajo za svoje liste podpise. Zaradi tega opozarjamo slovenske obrtnike, naj ne dajo svojih podpisov nikomur, dokler ne bo Slovensko gospodarsko združenje zavzelo stališča o udeležbi na volitvah in o tem obvestilo vse zainteresirane.

Tajništvo Slovenskega gospodarskega združenja

Obvestilo upokojencem

V zvezi s sklepom krajevnega ravnateljstva Inama, do se upokojencem in njihovim svojcem ukine neposredna okulistična oskrba, poziva pokrajinski sindikat Italijanske zveze upokojencev vse upokojence, ki bodo plačali zasebne okulistične preglede in dobili zanje od Inama le delno povračilo, naj se zglasijo na sedežu sindikata v Ul. Pondares št. 8, da vložijo prijavo za celotno povračilo.

Pianistka Merlak-Corrado bo nastopila v Kranju

Jutri zvečer ima svoj klavirski recital v Kranju pianistka in klavirska pedagoginja šole Glasbene matice Neva Merlak - Corrado. Naši mladi pianistki želimo pri njenem koncertu v gorenjski metropoli čim več uspeha.

Prošnje za deželne prispevke za kulturo

28. tega meseca zapade rok za vlaganje prošenj za deželne prispevke v prid kulturnim dejavnostim v naši deželi. Pri tem gre predvsem za okrepitev bibliografskega, zgodovinskega, umetnostnega in arhivskega premoženja, za restavriranje zgodovinskih spomenikov in umetniških del in za njihovo ovrednotenje. Dežela daje prispevke na podlagi zakona št. 11 z dne z julija 1969, ki predvideva eno milijardo lir prispevkov na leto. V tej vsoti je vključen tudi izdatek za univerzo in za znanstvene raziskave. Posamezne ustanove morejo poslati prošnje deželnemu odborništvu za šolstvo in kulturne dejavnosti, Trg Oberdan št. 5.

Kar pa se tiče prošenj za razne manifestacije in pobude za ohranitev in razširitev kulture in ljudskih izročil v Furlaniji-Julijski krajini, velja rok za predložitev prošenj do 31. marca.

Pogreb prof. Schiffrerja

Tržaška javnost se je včeraj popoldne poslovila od uglednega tržaškega zgodovinarja in antifašista prof. Carla Schiffrerja, ki je umrl v tržaški bolnišnici za srčno boleznijo. Pogrebnih svečanosti so se poleg drugih udeležili župan Spaccini, podpredsednik deželnega sveta Pittoni, predstavniki političnih strank, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, protifašističnih organizacij in mnogi pokojnikovi somišljeniki in delovni tovariši.

Pogrebni sprevod je po kratkem verskem obredu krenil izpred mrtvašnice proti pokopališču pri Sv. Ani.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
KULTURNI DOM

Četrta premiera sezone 1969-70
IGNAZIO SILONE

PRIGODA UBOGEGA KRISTJANA

Prvič v slovenščini

Prevajalec: Mirko Mahnič
Scenograf: Sveta Jovanović
Kostumograf: Alenka Bartlova
Režiser: ANDREJ HIENG

V soboto, 14. februarja ob 21. uri (ABONMA PREMIERSKI)
V nedeljo, 15. februarja ob 16. uri (ABONMA RED B — nedeljski popoldanski)
v sredo, 18. februarja ob 20. uri (ABONMA MLADINSKI — v sredo)
v četrtek, 19. februarja ob 20. uri (ABONMA MLADINSKI — v četrtek)
v soboto, 21. februarja ob 20.30 (ABONMA RED A)
v nedeljo, 22. februarja ob 16. uri (ABONMA OKOLIŠKI)

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure in eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav, rezervacije po tel. 734265.

JAKA ŠTOKA
MOČ UNIFORME
burka s petjem v treh dejanjih
V torek, 17. februarja ob 20.30 v kinodvorani v Škednju

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za zadnjo predstavo baleta «Le combat» Raffaela de Banfielda ter za Straussovo opero «Salomè», ki bo za red C v vseh prostorih danes ob 20.30.

Balet «Le combat» dirigira Ernesto Gordini, koreograf je Dimitrije Parlić, opero «Salomè» pa dirigira Wolfgang Rennert v režiji Renate Ebermann.

Za prihodnjo soboto pa je najavljena prva predstava Manninove opere «Upanje» (La speranza). Gre za prvo absolutno izvedbo, kajti opera doslej še ni bila nikjer predvajana. Dogajanje v operi se nanaša na začetek druge svetovne vojne (9., 10. in 11. junija 1940), glavni motiv v njem pa je intimen konkflikt, v katerem se znajde mladi častnik judovske krvi. Opero bo dirigiral avtor sam — Franco Mannino v režiji Marca Visconti, za scensko postavitev pa je poskrbel Alfred Silbermann.

V glavnih vlogah bodo nastopili Gabriella Carturan, Carmen Lavani, Aldo Bottion, Giorgio Tadeo in Pedro Farres.

Za prvo predstavo, ki bo za red A v parterju in ložah ter za red C na balkonih in galerijah, se bo prodaja vstopnic začela jutri.

POLITEAMA ROSSETTI

V gledališču Rossetti so na sporedu predstave drame Vica Faggia in Luigija Squarzine «Pet dni v prestaniščuu» v izvedbi Teatra Stabile iz Genove, ki sledi stalnim gledališčem iz Bocna, Catanie in Turina v okviru izmenjav med stalnimi gledališči. Predstava se začne ob 20.30 in velja za reden abonma.

Luigi Squarzina v tem delu ni samo dramaturg temveč tudi režiser, sceno pa je zasnoval Gianfranco Padovani. Delo oživlja na odru prvo veliko stavko v italijanski zgodovini, ki so jo proglasili genovski pristaniški delavci v decembru 1900 v odgovor na razpust delavske zbornice, ki ga je odredil takratni prefekt Liguorije markiz Garroni. Oživitev takratnih dogodkov je uokvirjena v lekcijo-debato ,ki naj bi jo vodil 23 let kasneje na turinskem Politehniku Luigi Einaudi, ki je pričeval o genovski stavki z vrsto člankov, katere je napisal kot posebni dopisnik lista «La Stampa».

Predstave bodo na sporedu do nedelje, 22. t.m. V njej nastopajo številni igralci, med katerimi so mnogi že znani tržaškemu občinstvu, ker so nastopali lani v Goldonijevi komediji «Enega zadnjih pustnih večerov».

Kino

Nazionale 16.00 «John e Mary». Dustin Hoffman, Mia Farrow. Panavision. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 15.30 «Il gatto con gli stivali». Slikanica. Cinemascope. Eastmancolor.
Fenice 15.30 «Il clan dei siciliani». Alain Delon, Jean Gabin, Lino Ventura. Panavision. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.00 «Candy». Marlon Brando, Richard Burton, E. M. Salerno. Technicolor — Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 15.00 «Il compromesso». K. Douglas, Faye Dunaway, Deborah Kerr. Technicolor. — Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 15.30 «L'uomo venuto dalla pioggia». Charles Bronson. Eastmancolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 15.00 «Faccia da schiaffi». Gianni Morandi, Laura Belli. Technicolor.
Alabarda 15.00 «Infanzia, vocazione e prime esperienze di Giacomo Casanova, veneziano». Senta Berger. Colorscope. — Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «La collina degli stivali». Technicolor.
Cristallo 16.30 «James Bond, agente 007 al servizio segreto di sua Maestà». Technicolor.
Capitol 16.00 «Il prof. dott. Guido Tersilli, primario della clinica Villa Celeste, convenzionata con le mutue». Alberto Sordi. Technicolor.
Moderno 16.00 «La morte non ha sesso». John Mills, Luciana Paluzzi, Robert Hoffmann. Technicolor. — Zadnji dan.
Impero 16.00 «Nell'anno del Signore». Technicolor.
Vittorio Veneto 16.15 «I lunghi giorni delle aquile». Technicolor.
Ideale 16.00 «Doppia immagine nello spazio». Roy Thinnes, Jan Hendri, Lyna Loring. Technicolor.
Abbazia 16.00 «La battaglia di Stalingrado». H. Hunt.
Astra 16.30 «Si salvi chi può».

Mali oglasi

IŠČEM ŽE ZNANA KROJAČNICA z vso opremo v Drevoredu XX Settembre 22.

DOBRO POSLUJOČA in donosna mala industrija išče družabnika soustanovitelja s kapitalom. Telefonirati na št. 33-743. Trst.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja pokojni Fridi Grom daruje Mara Daneu 2000 lir za spomenik padlim na Proseku.

SOŽALJE

Ob smrti dragega očeta izreka pevski zbor Vasilij Mirk svojemu članu Mirku Štoki najiskrenejše sožalje.

V RAZIGRANEM RAZPOLOŽENJU ZAKLJUČEK PUSTNIH PRIREDITEV

Velika množica meščanov gledala sprevod alegoričnih vozov po mestnih ulicah

Prvo in absolutno nagrado so dobili Škedenjci, drugo Križani, tretjo Trebenci in Repenci - Danes pogreb v Škednju, na Kontovelu-Proseku in v Boljuncu

V veselem in sproščenem vzdušju se je sinoči zaključil v Škednju letošnji škedenjsko - tržaški pust. Okrog 20. ure sta prišla v Škedenj tržaški župan Spaccini in podžupan Lonza, zbrale pa so se tudi skupine, oziroma predstavniki skupin, ki so sodelovale v letošnji pustni povorki. Zaključek je bil v Škednju, ker so pač Škedenjci ohranili pustno tradicijo in imajo pust takorekoč v krvi. Po škedenjskih ulicah in v lokalih je bilo pozno v noč zelo živahno, vse polno pustnih veseljakov in raznovrstnih mask. Pred razdeljevanjem nagrad je župan izrazil priznanje Škedenjcem, ker so ohranili tradicijo in običaje, ki v veselem razpoloženju družijo Tržačane, ter pohvalo vsem, ki so letos sodelovali v pustni povorki in z domačimi specialitetami, ki so v pustnih dneh zvabile v Škedenj mnogo gostov iz mesta.

Prvo nagrado (150.000 lir) je prejela škedenjska skupina z vozom «Cirkus Trinca», ki je dobila tudi prvo absolutno nagrado (bronasto plaketo) «La pancogola» — «Krušarca», drugo nagrado (80.000 lir) so odnesli Križani s «Kriško ohcetjo», tretjo nagrado (po 25.000 lir) pa so dobili Trebenci z vozom «Paket» in Repenci z vozom «Grandi motori». Kot posamezna skupina je prejela nagrado (40 tisoč lir) skupina «Angeli», kot posamezni par pa sta dobila nagrado (20.000 lir) «cesar Franc Jožef in cesarica Elizabeta». Nagrado za reklamni voz (100.000 lir) je dobila edina tovrstna skupina podjetja «Cremcaffé» z vozom «Scuola di Samba». Navdušenje in veselje Škedenjcev je doseglo svoj višek, ko je župan podelil največjo nagrado skupini «cirkusa». Prisotni so bili vsi od godbenikov do klovnov, akrobatov, medvedov in plesalcev, ki so na čast župana in gostom izvedli svoj «vrhunski» spored.

Letošnji sprevod s Trga Unità do Škednja je gledalo še več ljudi kot lani. Alegorični vozovi in skupine so se premikale skozi gosti špalir občinstva. Škoda, da se je vreme skisalo in je rahlo rosilo, ko se je sprevod bližal Škednju. Zaradi spolzke ceste so se nekateri člani skupine podjetja Cremcaffé ponesrečili, občinstva pa dež ni pregnal. Kmalu nato je zapihal vetrič in nebo se je zjasnilo. Bilo je hladneje, toda malo oblečene «gospodične» in goloroke «športnike» ni zeblo.

Cesar Franc Jožef in kraljica Elizabeta sta se peljala v kočiji, kakor se spodobi, na čelu sprevoda, pred njima pa je bila dolga vrsta vsakovrstnih mask. Sledil je voz «Holandska» z mlinom na veter, tulipani in otroškimi maskami, nato voz «Plaza de Servola» s prikazom «bikoborbe», voz «Norišnica», Trebenci z vozom «Naš paketič in unsere pachettone» (južnotirolski dinamitarji, s parolami «Kurzen viten mit dinamiten» itd.), Repenci z vozom «Grandi motori — grandi bidoni» (delavci brez dela igrajo na karte, namesto velikih motorjev igračke in motorčki, na Katinari samo prometni znak bolnišnice), Openci z vozom «Potrošniška družba», Križani s svojo ohcetjo, mladinsko godbo, lokomotivo in ohcetarji, nato skupina «Angeli» s peruti in trobentami, škedenjski cirkus «Trinca» z godbo, na koncu pa zelo številna in živahna skupina podjetja «Cremcaffè», ki je občinstvu metala zavojčke kave. V Škednju je bila velika gneča, vendar ni bilo težav, ker je bil prepovedan promet z avtomobili.

Spričo velikega zanimanja in veselega razpoloženja, ki ga vzbujajo take prireditve, bi morali za prihodnje bolj zgodaj začeti z organizacijo, pritegniti več skupin in dati več nagrad. Dobro bi bilo, da bi povabili tudi najlepše vozove, ki sodelujejo na miljskem karnevalu.

Včeraj so bila otroška pustna rajanja, ki so jih organizirala prosvetna društva na Proseku, pri Sv. Jakobu in pri Sv. Ivanu. Povsod je bilo mnogo otrok in staršev ter prijetno razpoloženje. V Gregorčičevi dvorani je bil pustni družabni večer, ki ga je za svoje člane in prijatelje organiziral Slovenski klub, v dvorani na stadionu «Prvi maj» pa pustni ples športnega združenja «Bor», na katerem je bila seveda skoraj sama mladina.

Danes, pepelnična sreda, je konec zabave in pustnih norčij. Popoldne se bomo od pusta poslovili v Škednju, kjer ga bodo sežgali, na Kontovelu in Proseku, kjer ga bodo tudi sežgali in v mlako vrgli, ter v Boljuncu, kjer bo glavno slovo. Prejšnja leta so v Boljuncu spuščali pusta v vesolje, letos pa se bo menda vrnil iz vesolja med svoje zveste prijatelje, da bo na Zemlji mirno počival in čakal na prihodnje leto. Ne smemo pozabiti, da bodo v Boljuncu tudi letos postregli gostom brezplačno s polento in z repo.

Dopolnitev državnih posegov ob primerih naravnih nesreč

Deželni odbor je sprejel z zadovoljstvom na znanje, da je vlada odobrila odlok, s katerim je proglasila neurje, ki je prizadelo obalna področja 25. in 26. novembra, za naravno nesrečo. Odbor je tudi izrazil željo, da bi parlament kmalu odobril zakon o državnih posegih v prid podjetjem in gospodarskim operaterjem, ki so imeli škodo zaradi neurja. Na podlagi že sprejetih obveznosti bo deželna uprava takoj po izdaji zakona o solidarnostnem skladu za primere naravnih nesreč, predložila deželnemu svetu poseben zakonodajni ukrep, s katerim bo dežela dopolnila državne ukrepe.

Vabimo vas na
Prešernovo proslavo
ki bo v Trebčah v soboto, 14. t.m. ob 20.30 v Ljudskem domu.
Ob tej priliki bo A. Kralj razstavljal svoja slikarska dela.

Danes praznuje 80. rojstni dan
EMA SEDMAK
K prazniku ji iskreno čestitajo sin in hčerke z družinami, želeč ji še vrsto let zdravja in sreče.

Ob življenjskem jubileju dobrotnika slovenskega dijaka
VOJKA FERLUGE
mu prisrčno čestita odbor Dijaške matice v Trstu ter mu želi še mnogo srečnih let.

VSEM MLADIM ZAKONCEM PRIPOROČAMO ZNAMENITO KNJIGO
■
dr. benjamin spock
nega in vzgoja otroka
Dragoceni napotki, kako voditi otroka in utrjevati njegovo zdravje
■
tržaška knjigarna
TRST - Ulica sv. Frančiška 20 - Telefon 61-792

Razstave

V galeriji moderne umetnosti «Russo» na Korzu Italija 4, se nadaljuje razstava tržaškega slikarja Maria Chiesure. Razstava bo odprta do 15. februarja.

V umetnostni galeriji «Rossoni» je osebna razstava slikarja Luciana Corriera. Na razstavi je večje število olj.

GLASBENA MATICA — TRST
OBČNI ZBOR GLASBENE MATICE

V četrtek, 12. februarja 1970 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, bo v prostorih Glasbene matice v Ul. R. Manna 29, redni občni zbor Glasbene matice z naslednjim dnevnim redom:
1. Otvoritev
2. Poročila
3. Diskusija
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Volitve
6. Razno

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»
Sv. Ivan — Trst

priredi v četrtek, 12. februarja ob 20.30 predavanje

dr. SONJE MAŠEROVE
ŠPORT IN ZDRAVJE
s sodelovanjem SPDT

Na sporedu je tudi predvajanje filmov o smučarskih tečajih SPDT.
Vljudno vabljeni člani in prijatelji.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» obvešča, da se bo v četrtek, 12. t.m. v društvenih prostorih v Ul. Montecchi 6/IV. pričel pošolski pouk za osnovnošolske otroke. Pouk bo od 15. do 16. ure.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 10. februarja 1970 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

UMRLI SO: 76-letna Carmela Giacopelli vd. Piceni, 71-letna Amelia Iust vd. Zahar, 76-letna Agnese Dissinger, 87-letna Maria Zupin vd. Viti, 59-letni Pietro Giurco, 80-letna Romana Draghicchio vd. Borghi, 82-letna Caterina Antoncic vd. Cergol, 72-letna Emilia Gherdevich por. Meneghetti, 63-letna Giovanna Klinc por. Coloni, 75-letni Antonio Kervin, 76-letni Umberto Benevnia, 65-letni Lino Mauro, 84-letna Antonia Deluca vd. Sabadin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)
All'Esculapio, Ul. Roma 15, INAM, Al Cammello, Drev. XX. Settembre 4, Alla Maddalena, Ul. Istria 43, Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)
Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Pizzul-Cignola, Korzo Italija 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

+

6. februarja je preminila v Ljubljani naša draga mama

FRIDA GROM roj. DOLENC

Pogreb drage pokojnice bo na Proseku v četrtek, 12. februarja ob 15.30 iz župne cerkve.

Žalostno vest sporočata sinova BOGDAN in ZDENKO ter drugo sorodstvo.

Rim, New York, Devinščina, Opčine, Ljubljana, Proseč, 11. februarja 1970.

VČERAJ POPOLDNE MED PUSTNO POVORKO V ŠKEDNJU

TRAKTOR PODRL ŠTIRI MOŠKE IN HUDO RANIL 11-LETNO DEKLICO

Zaradi spolzke ceste in pokvarjenih zavor je traktor začel drseti po položni cesti in podrl godbenike, ki so stopali pred njim, dekletce pa je bilo žrtev svoje prevelike radovednosti

Včerajšnje pustno razpoloženje v Škednju je okrog pete ure popoldne prekinila nenadna nesreča, ki je zahtevala pet žrtev. Po nekoliko položni Ulici Soncini se je ob tisti uri spuščal traktor, ki je vlekel alegorični voz tvrdke «Cremcaffè» Prima Rovisa. Okoli njega so pele in plesale pustne šeme, pred njim pa je korakala godba. Cesta je bila nekoliko spolzka zaradi dežja. Nenadoma se je voznik zavedel, da mu zavore ne delujejo. Morda zaradi teže ali izglajenih gum je traktor začel drseti po mokri cesti. Voznik je sicer skušal traktor obvladati in uravnati, vendar zaman. Vozilo je podrlo godbenike, ki so bili neposredno pred njim in dekletce, ki se je prav tedaj zrinilo naprej, da bi bolje videlo pustne šeme.

Vsi prisotni so nenadoma onemeli, dekličina mati pa je prestrašeno kriknila in skočila k hčerkici. Takoj nato so priskočili ranjencem na pomoč tudi drugi in jih za prvo pomoč začeli odnašati v bližnjo Šumanovo gostilno nekdo pa je nemudoma obvestil Rdeči križ. Medtem so dekletce, 11-letno Mario Grazio Stebel iz Ulice Salvore 8, s policijskim avtom odpeljali v otroško bolnišnico. Zdravnik je ugotovil, da si je zlomila levo piščal, verjetno tudi golenico, ter se močno udarila v gležnj. Zdravniki so izrekli prognozo 40 dni.

Samo nekaj minut kasneje so z rešilnim avtom RK odpeljali v splošno bolnišnico ostale štiri ranjence, ki so: 48-letni težak Enrico Braini iz Ulice Lago 4, 54-letni mehanik Adriano Balbi iz Ulice Cividale 12, 50-letni težak Mirko Cociani iz Ulice Liburnia 23 in 50-letni prodajalec Tomislav Tomšič iz Ul. S. Felice 3. Brainija so sprejeli na nevrokirurškem oddelku s prognozo 6 dni. Udaril se je v glavo in se ranil po obrazu ter nogah. Na ortopedskem oddelku so sprejeli s prognozo 10 dni Balbija, ki si je poškodoval kost na desni rami in Tomšiča, ki se je močno udaril v levo koleno in stegno, ter si verjetno tudi poškodoval kost. V enem tednu bo okreval Cociani, ki so mu nudili samo prvo pomoč. Laže se je udaril po nogah in spodnjem delu križne kosti.

Vozovi so potem nadaljevali svojo pot po škedenjskih ulicah, toda nesreča je skalila prejšnje veselje.

PO ŠKANDALISTIČNIH ČLANKIH V LOKALNEM IN DRŽAVNEM TISKU

Ministrstvo za šolstvo poslalo nadzornika da preveri govorice o dijakih «Petrarca»

Ravnateljstvo zavoda je doslej izključilo enega dijaka, pet pa jih je suspendiralo v zvezi z domnevnimi dogodki v zimskem letovišču Falcade - Sodna oblast odredila obdukcijo trupla 15-letne dijakinje, kar pa očitno ni v zvezi z zadevo «Petrarca»

Več časopisov je te dni objavilo vesti, ki zadevajo skupino dijakov liceja «Petrarca», ki so konec januarja preživeli v zimskem letovišču Falcade pri Bellunu, v spremstvu svojih profesorjev.

Tu naj bi, kot so pisali turinski, milanski in beneški dnevniki, prišlo celo do sile proti neki mladoletnici in do uživanja mamil.

Po prvih preiskavah, ki sta jih uvedli vodstvo šole in policije, pa izhaja, da je le dijak, 21-letni Sergio Petelin, repetent, ki je v licej «Petrarca» prišel iz drugega mestnega liceja «Dante», imel s seboj 4 ali 5 cigaret, v katerih je bila izredno majhna količina hašiša, mamila lažje vrste. Te cigarete, trde izvedenci, so bile prešibke, da bi lahko imele močan vpliv na tiste, ki so iz njih potegnili nekai dimov. Neosnovane so zatorej tudi govorice o nekem domnevnem posilstvu. Gre le za razmerja med nekaj parčki, ki se po navadi ustvarjajo na takih zimskih ali poletnih letovanjih. Dokaz, da ni bilo drugače, daje obnašanje same družine prizadetega dekleta, ki o zadevi ni obvestila ne šolskega ravnateljstva, ne sodne ali policijske oblasti.

Vsekakor pa je v šoli prišlo do ene izključitve (Petelina), pet dijakov pa je bilo suspendiranih za dva tedna.

V posebnem sporočilu demantira ravnateljstvo liceja «Petrarca» «natolcevanja, ki jih je pod povsem škandalističnim naslovom objavil neki turinski dnevnik».

Za zadevo se je pozanimalo tudi šolsko ministrstvo, ki je poslalo v Trst svojega nadzornika. Poverjena mu je bila naloga, naj preuči resničnost navedenih govoric in zadevno ukrepa. Posebno tiskovno sporočilo šolskega ministrstva, ki ga je posredovala ANSA, omenja tudi nalogo, ki jo je bilo ministrstvo naložilo šolskemu skrbniku v Trstu že pred časom, naj pazljivo sledi in ocenjuje pobude vodstva liceja «Petrarca», ki velja kot ena izmed najboljših in najnaprednejših tržaških šol.

Policijska in sodna oblast pa se medtem zanimata za drug, nedvomno hujši primer, za katerega obstaja sum, da je povezan z mamili. Gre za smrt dijakinje zavoda «Galileo Galilei» 15-letne «Ciquite», Lilly Sergasove, katere truplo so včeraj zjutraj izkopali, da bi opravili zadno obdukcijo. Širile so se namreč govorice, da je dekle umrlo zaradi uživanja mamil, kar pa je družina zanika. Lilly je umrla 2. februarja v bolnišnici, kamor so jo mnjno odpeljali zaradi srčnega napada, potem ko je popila (tako zatrjujejo njeni družinski člani) kozarec mrzlega piva.

Izsledki obdukcije trupla umrle Lilly Sergasove, ki jo je opravil sodni zdravnik Niccolini, bodo znani morda šele čez mesec ali dva. Medtem pa se kot velik oljni madež širijo marsikdaj tudi neosnovane govorice, ki bi rade obrobne, brez dvoma hude primere iz ozkega kroga sinov in hčera nekaj premožnejših tržaških meščanskih družin, prenesle odgovornost na vodstvo in dijaštvo liceja «Petrarca», znanega po sodobnih pedagoških prijemih, resnosti in naprednem, demokratičnem čutu dijakov samih.

Pol milijarde za razvoj turizma v Trbižu

Predvečajšnjim je bil na županstvu v Trbižu sestanek, ki mu je predsedoval deželni podpredsednik in odbornik za turizem Enzo Moro in katerega so se udeležili deželni svetovalec in trbiški župan Di Gallo, občinski odborniki, člani upravnega sveta turistične ustanove v Trbižu, trbiški občinski tajnik in razni strokovnjaki Župan Di Gallo je pozdravil deželnega podpredsednika in poudaril njegovo stalno zanimanje za turistični razvoj področja.

Podpredsednik Moro je sporočil, da bodo z deželnim prispevkom pol milijarde lir zgradili v Trbižu pokriti bazen in «kursaal». Tako bo imel Trbiž skupaj z okoliškimi kraji zelo važne turistične naprave ter se bo lahko močno razvil. Omenil je tudi načrte za povezavo Trbiža z avtocesto z Vidmom in z Avstrijo.

Z Morom je spregovoril predstavnik turistične ustanove dr. Vespasiano. Tudi on se je zahvalil za zanimanje deželne uprave za razvoj turizma v Trbižu. V razpravi so spregovorili še razni udeleženci. Vest o zgraditvi dveh novih turističnih naprav je zbudila veliko zanimanje med trbiškimi turističnimi krogi.

Na ortopedskem oddelku je včeraj izdihnila 76-letna Maria Zhepek vd. Mulec iz Ulice Zanella 109. V bolnišnico so jo sprejeli 2. februarja zaradi zloma leve stegnenice. Včeraj se je njeno stanje poslabšalo in je v večernih urah umrla.

KORISTNI DEŽELNI UKREPI

Prilagajanje deželnih prispevkov za posojila krajevnih ustanov

Doslej so ugodili 100 prošnjam za posojila, ki jih bodo porabili za javna dela

Deželna uprava daje krajevnim ustanovam prispevke za javna dela na podlagi raznih zakonov. Med temi sta važna zakona, ki predvidevata stalne prispevke za razdobje 20 ali 35 let. Kljub tem olajšavam pa imajo krajevne uprave težave pri uresničevanju raznih javnih del, ker težko dobe pojasnila od blagajne za naložbe in posojila po ugodni obrestni meri.

Zato posega deželna uprava v to zadevo tudi z drugo obliko olajšav na podlagi zakona št. 17 iz leta 1967, s katerim se izenačuje obrestna mera, tako da «se cena denarja zniža», kar pomeni v birokratskem jeziku, da plačujejo ustanove za posojila manjše obresti. Na ta način lahko ustanove (pokrajine, občine, bolnišnice itd.), ki že dobivajo posojila za razna javna dela po znižani obrestni meri do določene vsote ali prispevke v kapitalu do določenega odstotka, dobe tudi posojila po ugodni obrestni meri za del izdatka, ki odpade nanje. Poslednji zakon ima dopolnilni značaj k drugim deželnim zakonom in na njegovi podlagi so doslej ugodili 100 prošnjam, s katerimi je bilo omogočenih za 6 milijard in 200 milijonov lir posojil.

Sedaj pa je deželni odbor na predlog odbornika za finance Tripanija spopolnil še ta dopolnilni zakon. S tem se zviša deželni prispevek od 1 25 odstotka na 2 odstotka. Dežela bo prispevala vsako leto 150 milijonov ter s tem spodbujala najemanje posojil za javna dela v višini 25 milijard lir

Zakonski osnutek vsebuje še dve posebna posega za že najeta posojila. Končno predvideva možnost takojšnje prilagoditve prispevkov, če bi se še spremenila uradna eskomptna mera. Na podlagi teh ukrepov se bo znižalo breme izdatkov krajevnih ustanov za javna dela.

● **Deželno odborništvo** za urbanistiko je sklicalo v ponedeljek na županstvu v Červinjanu sestanek, na katerem so razpravljali o povezavi med avtocesto Trst-Benetke in Gradežem. Sestanku je predsedoval deželni odbornik De Carli in so se ga udeležili župani in upravljalci občin zainteresiranega področja, predstavniki deželnega odseka ANAS, železniškega ravnateljstva in drugih ustanov. Po obširni razpravi so se domenili, da bodo stvar proučili skupno z deželno upravo.

Nesreča v kamnolomu

V nabrežinskem kamnolomu se je včeraj popoldne precej hudo ponesrečil 35-letni delavec Ferruccio Villanovich iz Nabrežine - Kamnolomi št. 68 Razkladal je material s tovornjaka, ko je pomotoma naslonil desno nogo na rob, pri čemer mu je spodrsnilo in je padel s tovornjaka na cestni tlak. Močno ga je zabolelo v hrbtu in desno roko je imel zvito pod seboj. Delovni tovariši so slišali krik in mu priskočili na pomoč. Pomagali so mu na noge. Ker pa bolečina v hrbtu ni hotela odnehati, so ga naložili na avto in ga odpeljali v splošno bolnišnico. Dežurni zdravnik je ugotovil, da je Villanovich dobil res zelo močen udarec v hrbet, zlomil pa si je tudi desno zapestje. Sprejeli so ga na ortopedskem oddelku, kjer bo moral ostati približno 40 dni

VIDEMSKI TAUNUS V TRŽAŠKI FIAT

ŠTIRJE RANJENI PRI TRČENJU DVEH AVTOMOBILOV PRI SESLJANU

Najhuje se je potolkel 10-letni fantek, ki je sedel poleg očeta v tržaškem avtu

Na nekem ovinku pri Sesljanu je prišlo včeraj zjutraj do precej hude nesreče, ko sta trčila avtomobila taunus s tablico UD 148834 in fiat 1100 s tablico TS 47663. Pri trčenju so se ranile kar štiri osebe.

V taunusu sta bila 54-letni trgovec Mario Guastini in njegova 50-letna žena Nella Rebeni por. Guastini iz Vidma, Ulica della Vittoria 8, ki trenutno stanujeta v Trstu. Vozila sta proti mestu, ko je Guastini na nekem ovinku nenadoma izgubil oblast nad vozilom in zapeljal v avto, ki mu je prihajal naproti. V njem sta bila 29-letni uradnik Ennio Gherlizzi iz Ul. Ronchetto 71/3 in 10-letni sin Enrico. Pri trčenju so se ponesrečili vsi štirje. Avtomobilist, ki je prav tedaj privozil mimo in se je prvi ustavil, je takoj naložil dečka in ga odpeljal v splošno bolnišnico, ostale pa je odpeljal rešilni avto Rdečega križa, ki je prihitel kmalu nato.

Dečka so sprejeli na nevrokirurškem oddelku s prognozo 9 dni. Udaril se je v glavo in se huje ranil po čelu. Njegovega očeta so po prvem pregledu odpeljali na stomatološki oddelek kjer se bo moral zdraviti 8 dni. Ranil se je po zgornji ustnici in se udaril v desno koleno in v prsi. Zakonca Guastini so sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Voznik se je udaril v glavo in se ranil po obrazu. Okreval bo v 8 dneh, žena pa se bo morala zdraviti 9 dni zaradi udarca v čelo, rane po sencu in udarca v hrbet.

štirje dnevi za oblačila
XXX
samia
13. - 16. februarja
1970 - Turin

PO ZAKONU IZ LANSKEGA DECEMBRA

Spremembe državnih dotacij občinskim in pokrajinskim upravam

Le malo občin na Goriškem nima deficitnega proračuna — Odslej večji odstotek raznih davkov krajevnim upravam — Spremembe v prispevkih, ki jih je doslej dajala država namesto trošarine za vino

Decembra je parlament izglasoval zakon o porazdelitvi določenih davščin, ki jih je do sedaj kasirala državna uprava, občinam in pokrajinam. Na tak način bodo krajevne uprave prišle do večjih dohodkov, kar bo lahko ublažilo v mnogih primerih njih deficite. Znano je, da ima večina krajevnih uprav v Italiji deficitne proračune, da se zateka zaradi tega k posojilom, ki služijo ne le za izredna dela, marveč za normalno poslovanje določene uprave.

Na Goriškem je le malo občinskih uprav, ki se lahko ponašajo s proračunom brez deficita. Več takih občin je v videmski pokrajini, zlasti v goratih krajih, kjer so občine lastnice gozdov in svoj deficit krijejo s prodajo lesa. Porazen pa je položaj na jugu države, kjer sploh ni krajevne uprave brez deficita.

Občine bodo tokrat dobile, po posebnem ključu, deset lir od vsakega litra za bencin, ki ga plačujemo od sueške krize dalje. Do sedaj so občine dobivale 7,80 odst., od davka IGE, ta odstotek v prid občinam se bo dvignil letos na 9,40. Pokrajinske uprave, ki so od tega davka doslej dobivale 2 60 odst., bodo odslej imele 3,50 odst. Pokrajinskim upravam bodo dali tudi večji delež od pobranega davka na avtomobile.

Poviške bodo delili, kot smo že omenili, po posebnem ključu. Več denarja bodo dobile večje občine. O tem ključu bodo razpravljale tudi posebne pokrajinske komisije za cene, v katere so letos prvič prišli tudi nekateri župani. Odbor pokrajinske uprave je pred kratkim, ob sodelovanju načelnikov političnih skupin, izvolil pet županov v to komisijo, v kateri so številni državni funkcionarji. Od županov so prišli v to komisijo goriški župan Martina, tržiški župan Versace, gradeški župan Reverdito, krminski župan Stecchina in župan iz Romansa Delpin.

Posebna točka zakona je posvečena tistim občinskim upravam, ki imajo kronični proračunski deficit. Spremembe bodo tudi v vsotah, ki jih je do sedaj država dajala občinam namesto izgubljene trošarine za vino. Te vsote so prihajale z nekajletno zamudo. Z novim zakonom bo marsikatera občina zadovoljna, druge pa ne, ker bo zelo verjetno, da bo marsikatera dobila v svoje blagajne manj denarja. Vsekakor bo praktična aplikacija zakona pokazala njegove dobre in slabe strani.

Goriško-beneški dnevnik

VESTI Z GORIŠKEGA ŽUPANSTVA

Župan Martina je v Rimu posredoval za tovarno NSG

Odobren strošek za gradnjo slovenskega vrtca na Livadi - Še 106 milijonov za ceste pri Rdeči hiši

Ob svojem obisku v Rimu pretekli ponedeljek, je imel goriški župan Martina razgovore z ministrom za državne udeležbe Malfattijem. Obravnavala sta problem industrije IRI v Gorici, s posebnim ozirom na proizvodne programe tovarne Nuova S. Giorgio, o katerih sta bila minister in župan že dolgo časa v pisemski in telefonski zvezi. V prijateljskem razgovoru je župan ministru dal koristna pojasnila o rešitvi problema, kot ga pričakuje mesto in pa delavci te tovarne. Pri tem seveda danes ni mogoče napovedati smernice in programe, ki jih s tem v zvezi proučujejo in jih bodo morali, čim bodo pripravljeni, ponovno proučiti na sestanku z ministrom. Vsekakor je minister Malfatti dal županu zagotovilo, da se njegovo ministrstvo zanima za poživitev državne industrije v Gorici.

Župan je posredoval tudi pri ministru za javna dela Nataliju glede velikih prometnih problemov v Gorici, s posebnim ozirom na cesto Gorica — Krmin, novi odsek katere gradnja zahteva 950 milijonov lir.

Pretekli ponedeljek je imel občinski odbor v Gorici svojo običajno sejo, kateri je v odsotnosti župana predsedoval podzupan Candussi. Proučili in odobrili so več ukrepov s področja šolstva, socialne pomoči in javnih del.

Potrdili so sklep, da bodi ponovna seja občinskega sveta v petek, 13. t.m. ob 18.30 in že obstoječemu dnevnemu redu bodo dodali še nekai novih argumentov, med temi tudi novi organik občinskih uslužbencev.

Med drugim so odobrili izvršni načrt za drugi obrok javnih del pri cestni povezavi med Ul. Blaserna in Giustiniani pri Rdeči hiši, kar bo stalo 106.5 milijona lir. Za ta dela bodo zaprosili za deželni prispevek. Dalje so odobrili izdatek 440 milijonov lir za gradnjo štirih otroških vrtcev. Med temi je tudi otroški vrtec v Ul. Campi, ki bi moral nadomestiti slovenski vrtec v Ul. Croce, obenem s tamkajšnjo slovensko osnovno šolo. Deželni prispevek bodo zaprosili tudi za izboljšanje opreme v zavodu Lenassi ter za zdravstveno opremo v domu onemoglih v Ločniku. En milijon lir pa bodo potrošili za izboljšanje cestne razsvetljave v Ul Faiti. Nadalje so odobrili tudi zamenjavo kosa zemljišča v Ul. Attems v Podgori, zaradi ureditve te ulice, ter nekaj večjih in manjših izdatkov za popravilo in vzdrževanje občinskih poslopij. Končno so v osnutek proračuna za 1970 vključili tudi 28 milijonov lir za ureditev razsvetljave na trgu in po ulicah pred Rdečo hišo, ko bo ta prometni vozel končno urejen.

Sindikati zahtevajo 40-urni tednik za osebje bolnišnice

Ker še vedno ni bil imenovan upravni svet pri splošni civilni bolnišnici v Gorici na osnovi odobrenih pravilnikov, so tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL poslale posebno pismo deželnemu odborniku za zdravstvo, deželnemu odborniku za krajevne ustanove, predsedniku pokrajinskega sveta v Gorici ter goriškemu županu.

V pismu ugotavljajo, da doslej še ni bil izveden predpis o 40-urnem delovnem tedniku, o počitnicah, o splošnem pravilniku za uslužbence v tej bolnišnici itd. Sindikati so mnenja, da je temu krivo dejstvo, ker ta ustanova nima upravnega sveta, saj je zadnji zapadel že leta 1967. Zato zahtevajo od organov v naslovu, naj poskrbijo, da bo čimprej ustoličen novi upravni svet, ker sedanje stanje neugodno vpliva na dobro poslovanje bolnišnice in je v škodo celotni skupnosti.

Danes na PSI razprava o stanovanjski politiki

Danes, v sredo, 11. t. m. ob 21. uri bo na sedežu mestne sekcije PSI v Gorici, Korzo Italija 54 zborovanje članov in nečlanov, na katerem bodo obravnavali temo «Hiša — urbanistični zakon — ljudske gradnje».

Ob tej priliki bosta poleg podtajnika sekcije PSI Lucrettija govorila tudi odbornik INACP Dell'Orco in predsednik te ustanove prof. Cellie.

Pogajanja o kmečkih delavcih

Na sedežu Unione agricoltori giuliani v Gorici so se sestali predstavniki treh sindikatov kmečkih delavcev CGIL, CISL in UIL s predstavniki te Zveze, da bi proučili problem obnove pokrajinske delovne pogodbe te kategorije v povezavi z vsedržavno delovno pogodbo. Ugotovili so, da obstajajo osnove za taka pogajanja, ki jih bodo nadaljevali na prihodnjem sestanku, ki bo na istem sedežu v ponedeljek 23 februarja ob 16. uri.

V PROSVETNI DVORANI V GORICI

DOSTI PRISTNE ZABAVE NA OTROŠKI MAŠKARADI

Otroške igrice za knjižne nagrade, nastop gledaliških igralcev in zabavni film so izpolnili veselo popoldne

Na pobudo Slovenske prosvetne zveze je bila včeraj popoldne v Prosvetni dvorani v Gorici tradicionalna otroška maškarada, katere se je udeležilo izredno veliko otrok iz mesta in okolice. Program prireditve je bil tako pester in zabaven, da zares ne vemo, kdo se je pri njem bolj razvedril, otroci ali starši, ki so jih na prireditev pripeljali.

V okusno okrašeni dvorani se je nagnetlo vse polno drobiža, ki je ustvaril veselo pustno razpoloženje. Večji del je bil oblečen v okusno izdelane kostume, karakteristična oblačila, maske, ki so jih v promenadnem delu otroci radi razkazali.

Sledil je zabavni del, ki ga je vodil Dino Roner. Pokazal je velik smisel za delo z otroki in za dober potek zabavnih iger, ki so pritegnile zanimanje in sodelovanje vseh navzočih. Zelo uspelo je tekmovanje v teku v vrečah in v napihovanju balončkov. V tekih so imeli več sreče dečki, v napihovanju balončkov pa, kot se čudno vidi, deklice.

Otroci so se pomerili tudi v petju. Nastopili so na odru in pred mikrofonom ter tako po malem že občutili važnost, ki so jim jo mladi poslušalci izkazali s ploskanjem.

Letos so nastopili tudi igralci Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice z odlomkom iz pete otroške igrice o Marcipančku.

Med srečolovom in pa med igricami so otrokom podelili v obliki nagrad dosti lepega čtiva. Za konec so zavrteli še zabavno slikanico.

Prireditev je zelo lepo uspela ter je zopet pokazala, kako potrebno je prirediti za slovenske šolarje takšne samostojne prireditve, da se zberejo v svoji družbi in da jim ni treba hoditi kdo ve kam razkazovat svoje maske, zakaj razkazati jih pa morajo, takšen je v običaj in prav je, da se ga držimo.

Včerajšnji pust v Gorici ni bil kdo ve kako živahen. Če ne bi bilo mladine, ki je predčasno zapustila šolo ter se po Korzu obdelavala s smukcem in konfeti, bi verjetno zanj sploh ne vedeli. Tako pa so študentje uprizorili pravi lov na dekleta ter nekatere izmed njih s smukcem docela pobelili.

Popoldne je bilo v mestu nekaj otroških prireditev, mladina pa se je preoblekla in se v parih ali skupinah sprehajala po mestu in po lokalih. Bilo je dosti prijetnega smeha na račun domislic in neugnanosti mladih in ne več tako mladih, ki so se želeli pokloniti pustu. Zvečer se je zabava nadaljevala, ponekod tudi pozno v noč. Ker zaradi naključja danes ni pouka in so državni uradi zaprti, je marsikdo izkoristil to priliko, da je zvečer veseljačil dlje kot bi sicer; danes bo namreč lahko spal. Tako v mestu, tako na podeželju.

Veliko občinstva pri paradi v Tržiču

Včeraj zjutraj je slabo vreme z dežje obetalo polomiado tudi za napovedano «Cantado» in povorko pustnih vozov v Tržiču. Na srečo pa se je proti poldnevu toliko zjasnilo, da dež ni motil niti Cantade niti čitanja «testamenta». Popoldne ob 14.30 pa se je ob veliki udeležbi občinstva iz Tržiča in bližnje ter daljne okolice razvila po mestu parada pustnih vozov.

Parade se je udeležilo 20 alegoričnih voz iz Romansa, Gagliana pri Čedadu, Krmina, Medee, Remanzaca in Verse. Zanimivo da letos ni bilo nobenega voza iz Tržiča. Ob 17.30 je posebna ocenjevalna komisija takole razdelila nagrade:

Prvo nagrado so prisodili vozu «Lem» od Pro loco iz Romansa; drugo nagrado so prisodili vozu «Turističen in termalni Bračan» iz Krmina; tretjo nagrado si delita vozova «Prikazen Zagraj — Krmin» iz Medee in «Virus» iz Romansa. Med skupinami maškar je dobila prvo nagrado skupina «Tai-tu» iz Tržiča.

VESTI IZ DOBERDOBA

Občinski svet bo prihodnji torek razpravljal o proračunu za 1970

Načrt za nakup novih knjig za občinsko knjižnico - V soboto, 7. marca bo zborovanje o vojaških služnostih in protosinhrotronu

Doberdobski župan Andrej Jarc je sklical sejo občinskega sveta, ki bo v torek, 17. t.m. ob 20. uri v dvorani občinske knjižnice v Doberdobu.

Po čitanju zapisnika zadnje seje in poročilu župana bodo razpravljali o možnosti za nakup novih dodatnih knjig, s katerimi naj bi obogatili občinsko knjižnico, ki ima vedno dovolj obiskovalcev ter je zlasti koristna za dijaško mladino. V ta namen naj bi občinski svet dal pooblastilo županu, da bi zaprosil za deželni prispevek.

Na dnevnem redu je nadalje proučitev in odobritev občinskega proračuna za leto 1970; o tem argumentu se bo verjetno razvila debata, saj gre za delo občinske uprave v teku vsega leta. Občinski svetovalci si lahko ogledajo vse akte in druge listine, ki se nanašajo na to sejo, v ponedeljek, 16. t.m. od 7 do 13. in od 15. do 17. ure na računskem oddelku županstva.

Na svoji zadnji seji je občinski odbor, skupaj s predstavniki zveze za krajevno oblast in avtonomijo, ki so se te seje tudi udeležili na županstvu v Doberdobu, proučil pripravljalna dela za zborovanje predstavnikov krajevnih ustanov in parlamentarcev, na katerem naj bi proučili položaj vojaških služnosti.

Kot je rečeno v županovem poročilu o tem posvetu, so določili, da bodi tako zborovanje v soboto, 7. marca popoldne v dvorani prosvetnega društva «Jezero» v Doberdobu. Ob tej priliki bodo na zborovanju, na katerega so povabili krajevne predstavnike vseh občin tržiškega okraja, predstavnike krajevnih in deželne uprave, parlamentarce in predstavnike raznih političnih, kulturnih in gospodarskih ustanov in organizacij, razpravljali tudi o protosinhrotronu in o izgledih za njegovo gradnjo pri Doberdobu. Ti izgledi so vedno bolj šibki, za kar so v nemajhni meri krive omejitve zaradi vojaških služnosti.

Za to zborovanje je prišlo na županstvo v Doberdob že lepo število prijav, ki obetajo, da bo zborovanje zanimivo in važno.

Živahno turistično delovanje novogoriškega «Avtoprometa»

Podjetje Avtopromet v Novi Gorici se je od prvih skromnih začetkov po priključitvi k Jugoslaviji razvilo v zelo močno avtobusno in avtoprevozno podjetje, ki vzdržuje redne proge za prevoz potnikov in blaga tako doma kot v inozemstvu. Pred približno dvema letoma so uredili tudi posebni turistični oddelek, ki skrbi za izletniško delovanje. Načeluje mu solkanski rojak Aleš Komavec, ki je bil prej zaposlen na podobnem mestu pri turistični agenciji Kompas v Ljubljani.

Že lani so v tem podjetju organizirali letovanje ob morju za več tisoč ljudi. Za letošnjo zimo je bilo napovedano zimovanje na Lokvah, združeno s smučarskim tečajem, vendar je to odpadlo, ker ni bilo snega. Zaradi tega so omogočili letovanje v tujini ljubiteljem zimskih športov.

Turistična agencija goriškega Avtoprometa ima stalne stike z raznimi turističnimi agencijami v drugih evropskih državah. Za prihodnjo poletno sezono so zagotovili prihod številnih tujcev v hotele Posočja. Svojo propagando v tujini vršijo uspešno, vendarle bodo sodelovali le z večjimi agencijami, ki so pri svojem poslovanju solidnejše.

Prirejajo pa tudi številna potovanja v razne kraje. Lani so jih priredili štirinajst, letos jih imajo na programu kar dvajset. V marcu bodo izleti v Ljubljano (ogled svetovnega prvenstva v umetnem drsanju), v aprilu izlet v Rimini in San Marino, za prvi maj bodo šli v Pariz, Švico, v Benetke, v Logarsko dolino. V juniju bodo šli v Rim, v juliju pa imajo na sporedu izlete na Grossglockner, v Dolomite, v Benetke, na Dolenjsko. Septembra bodo spet na sporedu Benetke, nato še Plitvice, spet Švica vzpon na Jungfrau), Istra. V oktobru pa bodo potovali v Muenchen, na Dunaj, v Ravenno, v Rim in Spoleto. Sezono bodo zaključili novembra z izletom po Štajerski, kjer bodo imeli izletniki možnost pokušati odlična štajerska vina. Sezname izletov smo objavili ker menimo, da je marsikateri zanimiv tudi za zamejske Slovence. Vse informacije lahko dobijo zainteresirani v turistični pisarni v Novi Gorici.

Seja conskega odbora KD

Pod predsedstvom dr. Piemontija se je te dni sestal novi consko odbor Krščanske demokracije za Gorico in okolico, da bi se pogovorili o programu in delu v vidu bližnjih spomladanskih upravnih volitev na Goriškem. Prisotni so bili tudi pokrajinski tajnik KD dr. Cian, deželni svetnik Cocianni in pokrajinski odbornik Vezil.

Med drugim so razpravljali o delu po posameznih sekcijah stranke in v občinskem odboru K besedi se je oglasil tudi dr. Cian, ki je dal nekaj smernic za bodoče delo stranke, zlasti glede priprave volilnega programa, ki ga bodo v kratkem predložili volivcem.

GOSTOVANJE GLEDALIŠČA IZ GENOVE

Lepo podana socialna igra «Pet dni v pristanišču»

Argument iz leta 1900, ki pa je vedno aktualen

Odrsko delo «Pet dni v pristanišču», ki ga je predsinočnjim uprizorilo Stalno gledališče iz Genove v Verdijevi dvorani, je brez dvoma najbolj zanimiva in tehtna uprizoritev letošnje gledališke sezone v Gorici.

Gre za «navadno» kroniko o poteku splošne petdnevne stavke, ki so jo proglasili delavci v Genovi od 19. do 23. decembra 1900, ker so jim oblasti zaprle delavsko zbornico.

Leto po nastopu fašizma je Piero Gobetti zaprosil Luigija Einaudija, da bi smel ponatisniti dogodke, kakor jih je bil Einaudi kot novinar zabeležil v dnevniku «La Stampa» . . . Na odru steče nato prikaz kronike, ki se je časovno sicer odigrala leta 1900, v resnici pa je zadnji igralec, preden je zapustil oder, s kredo na tablo zapisal letnico 1970, češ, ta kronika se mora spet in spet ponatiskovati, ker ji ni konca.

«Eksperimentalna oblika», s katero najbrž orjeta ledino v italijanskem gledališču Vico Faggi in še posebno Luigi Squarzina, in ki sta to kroniko «zložila», se je izkazala odrsko zelo učinkovita in je resnično prevzela goriško občinstvo. Vprašanje «vsakdanjega kruha», ki tu pomeni vprašanje človekove svobode in dostojanstva, se je torej v podobi «današnjega junaškega mita» pretresljivo odigralo v povečini zborovski zasedbi, ki pa je terjala številne sicer anonimne, a vendar precej karakterizirane vloge. Dva partnerja — delavci na eni strani, prefekt Garroni na drugi — sta se torej pomerila v dvoboju, ki je iz vsakdanje epizode prerastel v univerzalen pomen.

Zelo lepo je učinkovala tudi «psihologija mase». Vendar se nam zdi, da je dramatizacija zaradi razvlečenosti proti koncu nekoliko popustila in obledela.

Igralci, ki so to kroniko izoblikovali, so, kot rečeno, povečini člani delavskega zbora, vendar pa je med njimi najbolj izstopal v vlogi tiskarja Ludovica Calde — Eros Pagni. Za gibčno igro, za spretno in prožno zaporedje prizorov pa gre zasluga režiserju Squarzini. Malokdaj se je občinstvo igralcem oddolžilo s tako kompaktnim in vztrajnim ploskanjem kot ob tej priliki.

M. R.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO!

Dijak iz Doberdoba je padel v Gorici

Včeraj opoldne so pridržali na opazovanju v splošni bolnišnici v Gorici 13-letnega dijaka Armanda Jurca iz Doberdoba, Tržaška ul. 23, ki so mu ugotovili udarec v lobanjo z izgubo spomina. Mladenič je malo prej padel na Korzu Verdi v Gorici, kjer se mu je spodrsnilo, ko je pešačil po pločniku.

Nezgoda delavca iz Podgore

Prvo pomoč so nudili v splošni goriški bolnišnici včeraj ob 12.15 61-letnemu Severinu Vižintinu iz Podgore, Ul. IV. novembra 28. Zdravniki so mu ugotovili rano na levem sencu; okreval bo v petih dneh. Vižintin je dobil navedeno poškodbo pri prometni nesreči.

Zadnja pot v Dolu Jožefa Vižintina

Številni vaščani, prijatelji in znanci so včeraj popoldne pospremili k zadnjemu počitku na pokopališče v Palkišču Jožefa Vižintina od Mikolov, ki je v nedeljo podlegel po daljši bolezni. O njem smo obširneje pisali v naši včerajšnji številki.

Kino

CORSO. 17.15—22.00: «I lunghi giorni delle aquile», M. Caine in L. Oliver; angleški kinemaskopski film v barvah.
VERDI. 17.00—21.00: «Ben Hur», C. Heston in J. Hawkins; kinemaskopski film v barvah.
MODERNISSIMO. 17.15—22.00: «La morte in jaguar rosso», G. Nader in D. Sulina; kinemaskopski film v barvah.
VITTORIA. 17.15: «La baia del desiderio», S. Hardy in J. Valmount. Barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.
CENTRALE. 17.15—21.30: «Intrigo a Cape Town», C. Trevor in J. Bisset; ameriški film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.00: «Non tirate il diavolo per la coda», I. Montand in M. Schell.
EXCELSIOR. 16.00: «Sara capitato anche a voi», Little Tony in P. D. Filippo. Barvni film.
PRINCIPE. 17.30: «Silvestro e Gonzales — Dente per dente». Barvna slikanica.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Moji, tvoji, naši otroci», ameriški barvni film — ob 18 in 20 uri.
DESKLE: «Junaki Gvadalkanala», ameriški barvni film — ob 17. in 19.30.
RENCE: «Še vedno so sužnje», italijansko-francoski barvni film — ob 19.30.
SEMPAS: Prosto.
KANAL: Prosto.
SVOBODA: «Naše dobre soproge», italijanski barvni film — ob 18. in 20. uri.
PRVAČINA: «Princu je potrebna devica», francosko - italijanski barvni film — ob 19.30.
KINO DUTOVLJE: Prosto.
POTUJOČI KINO — Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna S GIUSTO, Korzo Italija 244, tel. 35-38.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna dr. Fitz in Ennerl, Trg republike 28, telefon 72341.

šport šport šport šport šport

SVETOVNO SMUČARSKO PRVENSTVO ALPSKIH DISCIPLIN

F.I.S. 1970 VAL GARDENA · GRÖDEN

Schranz v veleslalomu osvojil zlato medaljo

16. Compagnoni, 35. Jakopič - Danes ženski smuk

Tako je videti od daleč poseko, po kateri je speljana proga ženskega smuka

GRÖDEN, 10. — Današnji drugi spust moškega veleslaloma je praktično potrdil včerajšnje rezultate. Avstrijci so se izdatno «maščevali» za svoj neuspeh v slalomu in so v finalu osvojili kar obe prvi mesti. Nekoliko slabše kot včeraj, so vozili Švicarji, popoln polom pa predstavlja veleslalom za Francoze. Ti so praktično povsem izginili, saj se je njihov najboljši tekmovalec Russel, danes uvrstil šele na 8. mesto. Augert, zlata kolajna v slalomu, je padel tik pred ciljem in si je zapravil vse možnosti za dobro uvrstitev.

Med ostalimi je osvojil Compagnoni zadovoljivo 16. mesto. Prav tako zadovoljivo pa je vozil tudi Jugoslovan Jakopič, ki se je sicer uvrstil po tridesetem mestu, vendar je to zanj realno in je s tem izpolnil pričakovanja.

Lestvica veleslaloma

1. **Karl Schranz (Av.) 4'19''19**
2. **Werner Bleiner (Av.) 4'19''58**
3. **Dumeng Giovanoli (Švi.) 4'21''15**
4. **Max Rieger (Nem.) in Heini Messner (Av.) 4'22''11**
6. **Andrej Bachleda (Pol.) 4'22'76**
7. **Urt Schnider (Švi.) 4'22''81**
8. **Patric Russel (Fr.) 4'22''97**
9. **Alain Penz (Fr.) 4'23''04**
10. **Erich Haker (Nor.) 4'2''49**
16. **Giuseppe Compagnoni (It.) 4'25''84**
35. **Blaž Jakopič (Jug.) 4'32''94**

KOLAJNE

Država	Z	S	B
Avstrija	1	1	—
Francija	1	1	—
ZDA	—	—	1
Švica	—	—	1

Lestvica za kombinacijo po slalomu in veleslalomu

1. Russel (Fr.) 10,46 točk
2. Penz (Fr.) 16,49
3. Kidd (ZDA) 16,69
4. Giovanoli (Švi.) 21,31
5. Bachleda (Pol.) 33,72
6. Rieger (Nem.) 35,60
7. Duncan (Kan.) 46,58
8. Schlager (Nem.) 54,74
9 Fernandez - Ochoa (Špa.) 55,59
10. Bruggmann (Švi.) 57,29

Med prvimi 40 ni nobenega Italijana.

Lestvica za svetovni pokal

1. Schranz 142 točk
2. Russel (Fr.) in Thöni (It.) 140
4. Giovanoli (Švi.) 116

Svetovno prvenstvo

DANES

Sreda, 11. februarja

SPORED

Wolkenstein — St. Christine 10.00 — 13.00 moški smuk (trening)

Wolkenstein 12.00 ženski smuk

TV

11.50 — 13.25 ženski smuk

19.15 — 19.45 povzetek dnevnih tekmovanj

JUTRI

Četrtek, 12. februarja

SPORED

Wolkenstein — St. Kristine 10.00 — 13.00 moški smuk (trening)

Wolkenstein (popoldne) ogled proge ženskega veleslaloma

TV

19.15 — 19.45 povzetek dnevnih tekmovanj.

Svetovni prvak v veleslalomu Avstrijec Karl Schranz

5. SMUČARSKA TROFEJA TOMMASINI V VELESLALOMU

Z nastopom članov SPDT smo lahko zadovoljni

SPDT se je na ekipni lestvici uvrstilo na 7. mesto

V nedeljo je več tekmovalcev SPDT nastopilo na tržaškem prvenstvu v veleslalomu v Trbižu, veljavnem za 5. trofejo Tommasini. Z njihovim nastopom smo lahko kar zadovoljni, čeprav niso dosegli vidnejših rezultatov. V končne lestvice posameznih kategorij se je uvrstilo 9 tekmovalcev SPDT.

Za to tekmovanje se je prijavilo skupno nad 300 tekmovalcev, vendar se jih kar 106 ni javilo na startu. Med ostalimi je bilo 99 diskvalificiranih, tako, da je prispelo do cilja precej manj smučarjev, kot je kazalo v začetku.

Naši tekmovalci so se odrezali takole:

CICIBANI («Cuccioli») 1960-61
dečki
1. R. Sterni (ACLI) 1'22''6
18. Andrej Udovič (SPDT) 2'14''6
deklice
1. G. Di Ragogna (XXX Ott.) 1'51''
7. Erika Košuta (SPDT) 3'39''1

NARAŠČAJNIKI (Ragazzi) 1958-59
dečki
1. M. Barzan (ACLI) 1'04''
21. Igor Kuret (SPDT) 2'04''3
deklice
1. R. Steffè (XXX Ott.) 1'15''4
7. Saša Udovič (SPDT) 1'54''6
8. Sonja Jazbec (SPDT) 1'56''5

STAREJŠI NARAŠČAJ (Allievi) 1956-57
dečki
1. F. Steffè (XXX Ott.) 59''
26. Adrijan Obersnel (SPDT) 1'40''4

ČLANI (1950 in starejši)
1. P. Kulterer (SC TS) 1'55''6
15. Vojko Bandelj (SPDT) 3'10''5
23. Jožko Morelj (SPDT)

ČLANICE
1. Zulini Heidi (XXX Ott.) 1'05''5 (lanska prvakinja)
7. Nadja Košuta (SPDT) 1'30''7

Pohvaliti moramo dobro uvrstitev Nadje Košute, ki je sicer nekaj sekund zaostala za prvouvrščenimi, vendar je to njena prva resna tekmovalna sezona in njene konkurentke so že stare gostje tekem, ki dobro obvladajo tekmovalno tehniko. Poudariti moramo, da njena zmaga v Saurisu ni bila le slučaj, saj je tokrat pustila za seboj kar 20 tekmovalk, med katerimi tudi tiste, ki so tekmovale v Saurisu.

Med mlajšimi moramo posebej pohvaliti Sašo Udovič in Sonjo Jazbec. Obe sta preudarno in pametno, brez napak privozili na cilj. Videti je že prvi napredek. Dobro sta se odrezala tudi Obersnel Adrijan in Kuret Igor. Najmlajša tekmovalca, Andrej Udovič in Erika Košuta, ki dobro obetata na treningih, pa sta pokazala neizkušenost na tekmovanjih in sta s padcem izgubila dragocene sekunde in seveda boljšo uvrstitev.

Med člani sta Vojko Bandelj in Jožko Morelj s padcem prav tako izgubila mnogo časa, vendar sta izpeljala progo do konca. SPDT kot ekipa je na 7. mestu.

Tudi 5. trofeja Tommasini je nova izkušnja za naše tekmovalce. Z vsako tekmo pridobi vsak udeleženec nekaj novega: resen trening in trdna volja ter vztrajnost pa opravijo ostalo. To velja posebno za najmlajše.

S. M.

NOGOMET

V tekmi Juventina - Vesna

Le dva zadetka iz lepih akcij

V Štandrežu sta se pomerili v nedeljo v 2. amaterski ligi enajsterici Juventine in Vesne. Padlo je precej golov, a le dva sta bila plod lepih akcij, do ostalih pa je prišlo zaradi napak ene ali druge strani. Ekipi sta bili precej enakovredni: v prvem polčasu je prevladovala Vesna, v drugem pa je bila stalno v napadu Juventina, ki je skušala izenačiti. Vesna si je dvakrat zapravila zmago: pri 2:0 in 3:1, ko je zaradi prevelikega samozaupanja popustila. Štandrežci pa so zaigrali pogumno in so odnesli točko.

V p.p. je v 7. minuti Rabusin od Vesne začetniško zapravil gol, enako pa tudi Barbiani v 34. minuti. Toda nato je Vesna v dveh minutah dosegla kar dva gola: v 34' (Primi) in v 35' (De Michele). Juventina je razliko zmanjšala v 45. minuti, ko je Rupil dosegel po strelu iz kota gol z glavo.

V d.p. je v 7. minuti dosegla Vesna tretji gol (Rabusin). Štiri minute prej je njen strel zadel prečko. V 17. minuti je bila zopet uspešna Juventina, za katero je po Klaučičevi podaji streljal Sirk. Domačini so še nadalje vztrajali v napadu in so 5 minut pred koncem tekme izenačili: Tabaj je streljal iz kota, žoga se je odbila od vratnice in Mandanicini jo je poslal v lastno mrežo — avtogol!

R.

KOŠARKA

PROTI MLADINCEM OLIMPIJE V LJUBLJANI

Borovci zgubili, a zadovoljili

V sobotnem prijateljskem srečanju v Ljubljani so Borovi košarkarji klonili pred mladinci Olimpije. Po tem srečanju je bila na sporedu prvenstvena tekma med Olimpijo in Partizanom. (Izid tega srečanja: 87:85). Gostovanje borovcev je nedvomno uspelo, saj so naši košarkarji igrali proti tehnično in atletsko zelo močni ekipi. Mladinci Olimpije sodijo namreč med najboljše košarkarje te kategorije v Jugoslaviji. Z izidom so torej «plavi» lahko zadovoljni.

OLIMPIJA (mladinci) — BOR 65:62 (19:22)

OLIMPIJA: Lasič 11, Žargi, Zaloker 4, Pliverič 10, Fugina 2, Forsnarič, Lorbek 4, Papič, Ferenčak 3, Dakskobler 19, Lenardo 8, Zupan 4.

BOR: A. Zavadlal 3, Fabjan 13, Rudes 16, Lakovič 2, Starc 14, S. Pertot, Kralj, Ambrožič 14, D. Zavadlal, Pertot.

SODNIKA: Bukovec iz Medvod in Kobilica iz Ljubljane.

PROSTI METI: Olimpija 11:20, Bor 9:24.

GLEDALCEV: 2.000.

Borovci so takoj prevzeli vajeti igre v svoje roke in so izkoristili nekaj napak domačinov, tako da so že v 5.' igre vodili z 10:7. Ljubljančanom ni šlo od rok: branili so sicer v pressingu, pri tem pa so bili laže ranljivi predvsem s protinapadom, ki je borovcem večkrat uspel. «Plavi» so v obrambi branili z običajno cono 2—1—2, ki se je obnesla proti visokim nasprotnikom. Ti so bili sicer nevarni pod košem, slabo pa so metali od daleč. Borovci niso popustili in so tako zaključili prvi del igre (le 20' grobe igre) z 22:19: v svojo korist.

V drugem polčasu so domačini pospešili ritem igre. V obrambi (vedno pressing) so prestregli nekaj žog in so tako pridobili majhno prednost, ki so jo obdržali do konca tekme.

V tržaških vrstah je najbolje zaigral Andrej Rudes, ki je točno metal od daleč in je zaključil več lepih protinapadov. V drugem delu igre pa je ljubljansko številno občinstvo navdušeno ploskalo Petru Starcu, ki je v zraku čez glavo potisnil žogo v koš. Sicer pa so vsi «plavi» zaigrali zadovoljivo: izgubiti tekmo le s tremi točkami razlike proti tako močni peterki, je v bistvu pozitiven izid. Ljubljančani so se laskavo izrazili o naših košarkarjih in so izrazili željo, da bi se moštvi ponovno srečali, po možnosti že prihodnji mesec.

b. l.

ŠPORT NA TV

Drevi ob 22. uri bodo v okviru redne televizijske oddaje «Športna sreda» prenašali košarkarsko tekmo med Ignisom in moštvom sovjetske armade, ki bo veljala za pokal evropskih prvakov.

Prenos bo na prvem sporedu.

SMUČANJE

Svetovni prvak kaznovan

ALBERTVILLE, 10. — *Sodišče v Albertvillu je kaznovalo svetovnega smučarskega prvaka v slalomu, Francoza Jeana Noela Augerta, z globo 22.000 lir, ker je vozil avto brez vozniške knjižice.*

Cesta pač ni smučarska proga!

NAMIZNI TENIS

V SALEŽU

Zmaga in poraz ekipe Krasa v prvenstvu ženske B lige

Krasovke so premagale Arac, podlegle pa so Julii

V soboto je bil v telovadnici osnovne šole v Saležu del srečanj v okviru deželnega prvenstva B lige. Skupino, ki je nastopila v Saležu, so sestavljale ženske namiznoteniške ekipe Julie in Arse iz Trsta ter Krasa iz zgoniške občine. Po predvidevanjih je močno in homogeno moštvo Julie odpravilo oba svoja nasprotnika s čistim 3:0. V spopadu za drugo mesto v tej ekipi pa je Kras gladko premagal Arac in tako uspešno izpolnil pričakovanja.

Kot prvo je bilo na sporedu srečanje nad Krasom in Arac. Krasove barve sta branili Miličeva in Šircova. V prvem srečanju je Miličeva z blestečo igro nadkrilila sicer dobro in požrtvovalno Hauserjevo; le v drugem setu je Hauserjeva nudila ostrejši odpor, tako da je bil izid seta negotov do zadnjega. Drugo točko za Kras je osvojila Vilma Širca, ki je brez večjega naprezanja porazila poprečno Decollejevo. V igri dvojic pa je bilo stanje mnogo bolj uravnovešeno. Prvi set je pripadal moštvu Arac, ker sta igralki zaigrali bolj sporazumno. Krasovki pa sta nasprotno ovirali druga drugo in šele v drugem setu jima je uspelo uveljaviti svojo premoč. V tretjem, odločilnem setu, so se igralke borile «na nož»: do desete točke sta vodili Aracovi predstavnici, v zaključku pa sta se domačinki razigrali in spravili izid «na varno». Tako je bilo stanje 3:0 za Kras in preostalih iger posameznic niso odigrali, ker bi ne imeli nobenega vpliva na končni izid.

Predstavnici tržaške Julie sta se predstavili v sijajni formi in jima Krasovi igralki, kljub veliki prizadevnosti nista mogli do živega. Pollijeva je s homogeno igro onemogočila sleherni odpor mlade Miličeve. Šircova pa je naletela na odlično razpoloženo deželno prvakinjo Grionovo, proti kateri je zbrala 14 in 17 točk. Grionova je stalno napadala in neubranljivo tolkla, tako da je morala krasovka igrati bolj pasivno igro. Tudi v igri dvojic ni bila nikoli ogrožena zmaga Julijinega para.

Krasovi igralki sta povsem izpolnili pričakovanja in, odkrito povedano, jima ne moremo očitati, da sta podlegli tako izkušeni in rutinirani ekipi, kot je Julia. Ti dve srečanji sta igralkam v belordečih dresih služili predvsem zaradi izkušenj, ki sta jih pridobili. S čim pogostejšim nastopanjem pa se bodo lahko igralke otresle tudi nadležne treme, ki jih zajame pred nastopom.

KRAS — ARAC 3:0

Milič — Hauser 2:0 (21:9, 21:19)
Širca — Decolle 2:0 (21:15, 21:10)
Milič - Širca — Hauser - Decolle 21 (14:21, 21:10, 21:14)

JULIA — KRAS 3:0

Polli — Milič 2:0 (21:7, 21:11)
Grion — Širca 2:0 (21:14, 21:17)
Polli - Grion — Milič - Širca 2:0 (21:11, 21:13)

JULIA — ARAC 3:0

Lestvica:

1. Julia	4	6:0
2. Kras	2	3:3
3. Arac	0	0:6

Glavni sodnik tekmovanja je bil Edi Bole.

—bs—

Goriški Dom plačal davek neizkušenosti

Med Goričankami je igrala najbolje Mirjam Devetak

V soboto popoldne so bile v Gorici polfinalne pokrajinske tekme v ženski B ligi. Poleg Doma sta nastopili še dve ekipi iz Trsta: FARI in La Soffitta.

Prvo srečanje je bilo med Domom in FARI. Za Dom so igrale tri članice: Mirijam Devetak, Darija Princič, Neda Dornik. Zopet se je dobro izkazala Mirijam Devetak, ki se je z lahkoto otresla mnogih nasprotnic, posebno Donatelle Colautti, ki je pokazala dobro igro v napadu. Darija Princič pa je podlegla bolj izkušenima igralkama. Vseeno pa jo moramo pohvaliti, ker se je z vsemi svojimi močmi borila do zadnje točke.

Rezultati:

DOM — FARI 2:3

Devetak — Colautti D. (14, 19)
Princič — Colautti I. (18, 10, 12)
Devetak in Dornik — Colautti D. in I. (11, 18)
Devetak — Colautti I. (9, 8)
Princič — Colautti D. (17, 14)

V drugem srečanju je FARI z lahkoto odpravil ekipo La Soffitta z rezultatom: 3:0.

Colautti D. — Koch (15, 17, 18)
Colautti I. — Ivancich (20, 16, 14)
Colautti D,. I. — Koch, Saina (18, 17, 20)

V zadnjem srečanju sta se pomerili ekipi Doma in La Soffitta. Tokrat pa je imel Dom smolo. Devetakova in Princičeva sta kljub vsej dobri volji klonili nasprotnicam, ki so v tem srečanju pokazale lepšo igro.

Rezultati:

DOM — LA SOFFITTA 0:3

Devetak — Ivancich (25, 19)
Princič — Koch (11, 14)
Devetak in Princič — Saina in Koch (18, 18, 16)

Po treh končanih srečanjih se je ekipa FARI uvrstila v pokrajinsko finalno kolo.

* * *

V nedeljo, 8. februarja, je bilo v Gorici moško pokrajinsko prvenstvo v 3. kategoriji. Nastopal je tudi Dom z igralci: Igor Komel, Rudi Pavšič, Lucijan Černic. Nihče izmed treh igralcev se ni uvrstil v višje kolo. Pokazali so sicer dobro igro a večkrat se jih je oprijela smola, posebno v zadnjih odločilnih setih.

R. P.

Springer proti Williju Brandtu

(Nadaljevanje s 3. strani)

onim, kar naša ustava smatra za svobodo mišljenja v demokratični državi.» S študenti, ki so pred dvema letoma protestirali proti Springerju, se Ahlers — tako pravi sam — ni povsem strinjal, ker da «njihove metode niso bile prilagojene smotrom», vendar jih — pravi — «stališča Springerjevega koncerna danes opravičujejo».

Ne da bi varčeval z aluzijami, je «Welt» odgovoril: «To je najtežji uradni vladni napad proti nekemu časopisu od nacističnih časov. Ustvarja se vzdušje pogromov.» Obenem je postavil zahtevo, da kancler zamenja Ahlersa. Pridružila se mu je — fronte postajajo vse bolj jasne — tudi krščanskodemokratska stranka, medtem ko je berlinski «Morgenpost» ugotovil zapisal: «Vsakdo, ki se v teh tednih ni s pesmijo zahvalnico poklonil pred novo 'vzhodno politiko', bo prišel pod udar (vlade).»

Z drugimi besedami: vsakdo, ki ne nasprotuje «odprtju» proti Vzhodu, bo neogibno prišel pod udar znatno močnejše pogromske «mašinerije» od one, ki jo predstavlja vladni tiskovni urad, a to «mašinerijo» predstavlja Springerjev koncern. Nekateri pravijo: «Svoboda tiska v kapitalističnem sistemu je dobra reč... dokler kot ristl lastnikom časopisnih koncernov.» Ali tudi: «Svobodno je to, kar smatra kot takšno Springerjev monopol.»

Mladi tekmovalci SPDT: Andrej Udovič (66), Saša Udovič (114) in Sonja Jazbec (111)

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

Prežihov Voranc

DOBERDOB

53

Doberdob

Kdo ve, koliko časa bi bili še stali, ako bi zamišljenosti ne bili prekinil Almerjev glas:

«Kje pa je Popovič?»

Spogledali so se. Da, Popoviča ni bilo med njimi. Gotovo je še spal v svoji krtini. Ves roj se je napotil proti njegovemu skrivališču. Almer je dvignil cunjasti zastor stare plahte, ki je visela čez odprtino v steni vrečic, napolnjenih z zemljo.

«Popovič, na sonce, na sonce!»

Almer je pogledal v odprtino s svojim ogromnim, blatnim čevljem. Toda čeprav je zadel Popovičevo mehko telo, se vojak ni ganil. Zato sta se s Holcmanom oba hkrati sklonila in pogledala v luknjo. Čuden sopuh je udaril v nos, kakor bi se nekaj parilo. Na dnu luknje, ki je bila prekratka, da bi se mogel človek stegniti v njej, je pod plastjo cunj ležal Popovič. Ko sta ga odkrila, sta razgledala razgret, znojen obraz in dvoje oglenih oči.

«Kaj pa ti je?» ga je vprašal Almer z vidno preplašenim glasom.

«Vročino imam.» je slabotno odgovoril Popovič.

Že ponoči ga je pričela kuhati vročina, in ne meneč se za povelje, je zapustil strelno lino ter se pokopal na dnu luknje pod plast cunj, ki jih je zmetal na sebe. Zadnji čas se je njegovo zdravje vidno slabšalo, jetika, ki jo je nosil v sebi še iz aradskih zaporov, je dosegla nevarno stopnjo. Ko so bili na odmoru, se je javil bolnega, toda bataljonski zdravnik ga je odpravil z nekimi tabletami.

«Ali ne moreš vstati?» ga je sprašal Almer. «Poskusi vendar!»

S Holcmanom sta ga prijela pad rame in mu skušala pomagati na noge. Ker pa nista čutila v njegovih udih nobene moči, sta ga položila nazaj na ležišče. Popovič je bil resno bolan.

«Spravimo ga nazaj, danes je lep in miren dan,» so predlagali tovariši. Almer se je počohal za tilnikom, potem pa rekel:

«Saj res, najbolje bo!»

Amun in Barfuss sta se prostovoljno priglasila za spremljevalca: Amun zaradi tega, ker je hotel s Popovičem še na samem govoriti Barfuss pa zaradi tobaka, ki ga je ob tej priložnosti hotel iztakniti kje zadaj.

Popovič je novico, da gre v etapo, sprejel čudno ravnodušno, kakor bi mu bilo prav vseeno. Štefanič ga je hotel tolažiti:

«Poglej, prišel boš v bolnišnico, kjer se boš lahko dolgo in temeljito zdravil. Medtem bo vojne konec. Taka bolezen se ne ozdravi hitro.»

Popovič je molčal, le pogledal ga je z očmi, iz katerih je sijalo, kot bi že sklenil račune tega sveta. S pomočjo svojih spremljevalcev je Popovič kmalu nato zapustil jarek prve stotnije. Spremljevalca sta mu nosila stvari. Povsod, koder so hodili, so našli vojake na soncu, ki so počivali.

Pred bataljonskim obvezovališčem so vnovič počivali. Barfuss je zagledal onstran steze dva vojaka, ki sta se najbrž potuhnila tja zaradi ljubega miru. Stopil je k njima zaradi tobaka.

Popovič in Amun sta ostala sama. Amun je takoj pričel:

«Ti greš nazaj, toda mi ostanemo tukaj...»

Pogledal je tovariša, ker pa ni dobil odgovora, je nadaljeval:

«Ali ima vse to sploh kak smisel? Ko bi ne bil na italijanski fronti, bi že vedel, kaj mi je storiti.»

Tedaj se je Popovič obrnil k njemu; zdelo se je, da pri tem hrešče njegove kosti. Dvoje prodornih oči ga je pogledalo:

«Saj to je vendar vseeno...»

«Ali misliš? Italija bo te kraje vendar zasedla.»

«Gotovo je vseeno! Na vsaki fronti se bijejo za en edini skupni cilj: razbiti Avstrijo. Zato je vseeno, kam človek prestopi. Povsod služiš istemu cilju.»

Amuna je tiščalo v grlu. Ta človek še vedno govori kakor tedaj, ko so se spoznali. Govori še vedno, kot bi Slovencev sploh ne bilo na svetu. Pozna le eno edino stvar — svojo Srbijo. Mogoče ima pa le prav?

Barfuss se je že vrnil, in sicer brez tobaka. Nato so odšli. Še mimo dveh, treh ovinkov in že so bili na obvezovališču. Popoviča je prevzel Kafka, zdaj že narednik. Spravili so ga v šotor, kjer bo čakal nočnega transporta. Vse se je zgodilo tako hitro, da so si komaj utegnili stisniti roko.

Spremljevalca sta še nekaj časa oprezala, da bi kje kaj iztaknila, kar se v jarkih potrebuje, nato sta se pa počasi vrnila proti postojankam. Sonce se je nagibalo na popoldne in planota, po kateri sta korakala, je bila prijetno topla.

«Poglej, Barfuss!» je povzel Amun skoraj otožno. «Bilo nas je štirinajst, še pred dvema tednoma, a zdaj nas je le še enajst.»

«Da! Meni se zdi, da je še največ sreče imel Held. On je svoje opravil, nas pa še čaka. Kdo ve, kaj nas še čaka?» Barfuss je bil slabe volje, ker ni mogel nikjer iztakniti tobaka.

V rovu sta našla vse kakor pred odhodom; tovariši so hodili vzravnani sem in tja ter se glasno menili, kakor bi bili kje v etapi. Vojaška komanda se še ni utegnila znajti, da bi novo, mirno stanje izkoristila z novim povelji.

Tudi pri Italijanih je bilo podobno. Najprej je Demark nekaj zapazil. Tam za nekimi grobljami, prepletenimi z žičnimi ovirami, je čisto pri tleh nekaj gomezljalo. Potem je isto videl še Holcman, le malo niže. Naposled je lahko vsak videl, kako se v soncu gibljejo včasih do ramen odkrite postave italijanskih vojakov.

Segala so skoraj zasrbeli prsti. Napravil je kretnjo, kakor da bi hotel zgrabiti za puško:

«Tam bi ne bilo napačno kaj zasoliti.»

Toda Demark in Palir sta kot risa skočila nadenj:

«Ali si znorel? Saj vidiš, da nas tudi oni puste v miru! Ali ne smemo niti en sam dan svobodno dihati?»

Segal se je zavedel nameravane neumnosti ter se izgubil po jarku.

Nenadoma je na levi, v temenu hriba zaigrala harmonika. Široko in poskočno. Vmes je zavriskal razposajen glas. Ha, to je bil mehač Leča od četrtega voda. Torej je bil še živ, čeprav so nekateri govorili, da ga je ubila granata. Bilo je, kot bi od nekod zapihal spomladni veter, prijetno, oživljajoče...

Nekje, bog si ga vedi, kje, je počila puška. Njen odmev, ki je trohnobno puhnil pod nebo, je zbodel vsa srca kakor strupeno želo. Kri je zastala in sklepi udov so za hip okamneneli. Potem je bilo spet vse mirno in tiho kakor prej.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROČNINA: mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir, letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-3-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir - Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.